

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Poslatnina številka 1 Din. Inzerate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92

Udeležencem evharističnega kongresa

Naglo se približujejo dnevi kongresa. Še dober teden, pa bo dana slovenskemu ljudstvu prilika, da pokaže ne le narodom naše države, ampak celemu svetu, koliko zna ono žrtvovati za čast božjo. Kakor je namreč pripravljalo delo slonelo skoraj izključno na slovenskih ramah, tako bo tudi dostojen potek velikega kongresa odvisen predvsem od slovenskih udeležencev, ki bodo tvorili pretežen del vseh udeležencev. Potrebno je zatorej, da se sleherni udeleženec zaveda resnosti in važnosti kongresa in da po svojih najboljših močeh pripomore do čim lepšega poteka in uspeha kongresa.

Na kongres so vabljeni vsi farani vsake župnije. Kongresni odbor pozna za udeležence kongresa samo eno organizacijo: župnijo. Nobena druga organizacija, celo cerkvene ne, nimajo na kongresu nikakega izjemnega statusa. S tem je dana možnost, da se kongresu udeleži prav vsak, ne da bi se mu bilo treba bati, da bo tam odveč ali zapostavljen.

Kjer se zbere veliko ljudi, tam je nujno, potreben red, disciplina. Kaj pomeni disciplina, je najlepše pokazal lansko leto neniški Hitler, ki je priredil v Berlinu velikanski politični shod. Nad milijon ljudi se je zbralo na Zorovališču — pa po končanem zborovanju ni trajalo več kakor 38 minut, da je bil ogrnjen prostor popolnoma prazen. Brez prepiranja, kričanja in gneče so se množice lahko v redu razšle. Na ljubljanskih ulicah bo tiste dni mnogo nad sto tisoč ljudi. Nediscipliniranost pri taki množici lahko povzroči neprijetno zmedo, redoljubnost pa omogoči brezinen potek vse prireditve. Zato velja za vsakega pravilo: Moja dekanija, v katero bo uvrščena moja župnija, je enota, h kateri spadam tudi jaz. Navodil župnijskih in dekanjskih rediteljev se bom točno držal, pa sem lahko gotov, da bom povsod prišel pravočasno in da ne bom nikjer povzročal zmede. Saj ste bili sami priča domačih dekanjskih evharističnih kongresov lansko in predlansko leto. Tisoče in tisoče udeležencev je bilo, pa je vendar povsod vse v najlepšem redu poteklo. Tako mora biti tudi v Ljubljani. Slovenci smo kulturni narod in vajeni discipline. To smo že večkrat dokazali. To bomo na kongresu še posebej poudarili s tem, da se bomo do podrobnosti držali predpisanega reda.

Poseben potreben je red pri vožnji z železnico. Železniška uprava bo poskrbela, da bo vsak udeleženec lahko udobno potoval. Po vseh progah bodo vozili vlaki, zlasti za povratek, eden za drugim, v razdobju nekaj minut, tako, da oni, ki bo morda moral ostati na kolodvoru, ne bo čakal več kot nekaj minut, pa bo že vozil v isto smer drugi vlak. Pri-

vanje na postaji in naskakovanje že polnih vlakov pa povzroča le nesreče in zamude.

Opravite spoved če le mogoče doma, da se boste zlasti moške in fantje lahko vsi udeležili skupnega obhajila pri pobočnici na Stadionu.

Ne poslušajte nergačev! Nergačev imamo več vrst. Nekateri nergajo iz poklica. Vse prekritizirajo, povsod vidijo samo senčne strani, vse se jim zdi narobe. To svojo črnogledno lajno kaj radi navijajo vsakemu, ki jih hoče poslušati. Druga vrsta nergačev ima zlobne namene. Boli jih navdušenje našega ljudstva za kongres in skušajo ugledu kon-

gresu škoditi, kjer le morejo. Nekateri nergajo, ker so izgubili živce. Bojijo se vsake malekosti. Enkrat se bojijo bombnih atentatov drugič preračunavajo, koliko ljudi bodo vlaki povozili, tretjič vedo povedati, da bodo na Stadionu cepali ljudje od kapi zadeti kar v trumah, potem vedo povedati o takih množicah, da bo v Ljubljani zanje zmanjkalo ne le hrane in vode, ampak menda tudi zraka itd. itd. Za vse tri sorte nergačev velja: Mi jih ne poslušamo! Drugod so zmogli silene in večje manifestacije, pa bi jih mi Slovenci ne?! Saj nismo za luno doma!

Prihodnji »Domoljub« vas bo obiskal dan ali dva prej kakor navadno. Prinesel bo točna navodila za vse udeležence in pa še veselo vest za nameček, ki je danes še ne smemo izdati. V nedeljo pa v cerkvi pazljivo poslušajte navodila za kongres, ki jih bodo dali vaši gospodje duhovniki.

Delavske zahteve in kmet

Pred kratkim se je vršilo pri mednarodnem uradu za delo v Ženevi, ki je del Društva narodov, zanimivo posvetovanje zastopnikov delavstva, delodajalcev in vlad. Ta mednarodna ustanova je jako koristna ter je izvršila že mnogo dobrega in pametnega. Njena sicer v fokah nobene moči, s katero bi svoje predloge uveljavila ter jih komu vsilila, toda njeno proučevanje gospodarskih in socialnih razmer po vsem svetu je zbralo že ogromno dragocenega gradiva, na podlagi katerega je urad izvršil že mnogo blagodejnih pobud v korist delavstva. V mnogih državah so potem predloge tega urada že tudi uveljavili, seveda mnogo je pa tudi takih držav, ki so te predloge sprejele sicer v svoje zakone, a ker se ti zakoni ne izvajajo ali pa skrajno zanikarno, so stale tam vse lepe določbe v korist delavstva samo na papirju, delavec sam je pa še vedno brezpravna raja.

Pri tem dobrem, potrebnem in koristnem uradu se je vršilo pred kratkim novo zborovanje zastopnikov delavstva, delodajalcev in vlad, ki je razpravljalo o uvedbi 40urnega tedenskega delovnega časa. Kaj se to pravi? Se pred vojno je delal naš industrijski ali obrtni delavec po 10 do 12 ur na dan. Vse delavske stranke in organizacije so leta in leta zahtevale zakonito uvedbo osenurnega delavnika, češ: delavec naj 8 ur dela, 8 ur spi, 8 ur naj ima pa na razpolago za vse drugo. Te zahteve niso pretirane in jih moramo tudi že s krščanskega stališča le podpirati in zagovarjati. Toda delavstvo se je moralo desetletja in trde boriti, da je z njimi vsaj po kulturnih deželah in tam, kjer zakoni še kaj veljajo, šele po svetovni vojni pridlo.

Svetovna gospodarska kriza, ki se je začela pojavljati pred nekaj leti, je pa povzročila po vseh kulturnejših deželah silno brezposelnost. Okroglo 30 milijonov ljudi je po

teh krajih brez dela in če upoštevamo še njih družine, ne bomo pretiravali, če trdimo, da trpi zaradi brezposelnosti kakih 100 milijonov oseb. Tudi v Jugoslaviji, zlasti še pri nas v Sloveniji, bo šlo to število v nekaj tisoč oseb in le žal nam je, da ne obetajo za to pri nas nobene zanesljive ugotovitve. Glede na ta katastrofalni položaj delovnega trga ni čudno, če se vlade tistih držav, ki se zavedajo svojih socialnih dolžnosti, že več let belijo glave, kako bi našle primerno pomoč. Predlaganih je bilo že nešteto načrtov, marsikaj so že tudi poskusili v dejanju, toda vse je le kaplja v morje. Vse kaže, da te strašne in usodepolne socialne bolezni ne bo ozdravilo nobeno drugo zdravilo, kot pozitivitev gospodarskega življenja na podlagi novih, protikapitalističnih načel in ukrepov ter novega — skrajšanja delovnega časa.

Zemlja rodi za vse človeštvo več kot dovolj hrane, vendar je 100 milijonov pripadnikov delavskega stanu lačnih, dočim morajo drugi delati za boljše ali slabše skorjo kruha po osem, a po mnogih deželah tudi po več ur na dan. Zdrava človeška pamet nam velja, da tu nekaj ni v redu. Če stvar brez predsodkov preudarimo, moramo priti do zaključka da bi bilo vendarle prav, če bi se z novim skrajšanjem delovnega časa pripomoglo do poštenega zaslužka vsem sedanjim brezposelnim, kajti mi se vse premalo zavedamo strašnih posledic, ki groze narodom od milijonov, ki ležejo danes že v leta, pa še niso nikoli mogli prijeti za koristno delo, temveč so morajo preživljati z beračenjem in raznimi podporami ter se v njih srcih nabira upravičen gnev proti velikim socialnim krivcem, ki vladajo danes na svetu.

Zgorajnja misel je tvorila sedaj predmet posvetovanj pri ženevskem mednarodnem uradu za delo. Zastopniki delavstva in vlad so

ne zasluge na znanstvenem polju duhovniku Lutoru, benediktinskem redovniku Janotti in frančiškani Vargi. — Mednarodno zvezo katoliškega tiska so osnovali tedni v francoskem Marseju.

KITAJSKA

s Usoda velike države. Vsa Kitajska je sedaj razdeljena na štiri dele: na Mandžurijo, ki je dejansko Japonska, na severno Kitajsko, ki je enako odvisna od Japonske, kot Mandžurija, na srednjo Kitajsko, ki jo obvlada nankinška vlada, ki pa se bo tudi težko ubranila gospodarskega prodiranja Japoncev, in na južno Kitajsko, ki je pod kantonsko vlado. Od drugih kitajskih pokrajin je del Mongolije pod sovjetskimi, del pa pod japonskim vplivom, zapadne pokrajine pa so deloma že samostojne, ali pa vladajo v njih komunistične čete. Razpad Kitajske je torej popoln.

AMERIKA

s To in ono. V Glen Dale je umrl 50 letni Ignac Kralj iz Domžal. — Na radio-postaji v Pittsburgu je te dni dobil službo mlad ameriški Slovenec Albert Capuder, kot oznanjevalec na omenjeni postaji. — V La Salle II. je preminul 62 letni Ignac Kromar iz Dolenje vasi pri Ribnici. — V Gari Ind. je odšel v večnost 50 letni Marko Močan. — V Little Falls je zapustil ta svet 45 letni Frank Cuk iz Logatca. — V Kaylor Pa so pokopali 73-letno Margareto Geršček, roj. Urh iz Šmarja pri Hraski Bistrici. — V Belle Vernon Pa je na veke zatisnil oči 62 letni Anton Klančar iz Nove vasi pri Rakeku. — V Brooklynu so slovenska podporni društva izvolila za svojega zdravnika dr. A. Kermeka, ki je rodom Bolgar, a govori dobro slovensko. — 25 letnico

obstoja je slavila katoliška župnija v Whiting Ind. Pred 25 leti jo je ustanovil Slovenec Fr. Podgoršek. — V Braddocku Pa je umrla 56-letna Karolina Štefančič iz Grahovega pri Cerknici. — V Ely Minn. je nagloma preminula 49 letna Marija Skala. — V Detroitu je odšel v večnost 68 letni Martin Bolf iz Lokev. — V Jolietu Il. je zapustil ta svet 65 letni Alojz Janžekovič iz Metlike. — G. Benedikt Hoge, gvardijan slovenskih očetov frančiškanov, je bil od generala frančiškanov v Rimu imenovan za vizitatorja hrvatskih frančiškanov v Ameriki. — V Forest City Pa so neznan zlikovec oropali cerkev sv. Jožefa. Odnegli so monštranco, kelih, kip sv. Antona in več drugih predmetov. — V Newberry Mich. je umrl za pljučnico Frank Škerjak iz Pijave gorice. — V Clevelandu si je sama vzela življenje 17 letna dijakinja Jožefa Ipavec. Oče je doma iz Postojne.

DROBNE NOVICE

12.000 aeroplanov in 18.000 izvežanih pilotov štejejo Ameriške Združene države.

Na 4% znižano plačo so samice pristali učitelji na Norveškem. Kdor je bil proti, je namreč vso plačo — zgubil.

150 letnico ustanovitve slavi letos dunajska bolnišnica.

600 hiš je zopet porušil potres na japonski Formozi.

Blizu Sahalina se je potopil japonski parnik Jakomann z 88 mož posadke.

Vedno bolj se ponavljajo rasbojniški napadi na rusko-sovjetskih železnicah.

Pospešeno so Italijani začeli vkrcavati vojske za Afriko.

Stalin je izjavil Benešu, da Rusija ne bo dopustila, da bi Avstrija izgubila samostojnost.

V kratkem času izgine zobni kamen

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Enoten »plemenski kruh« dobi Nemčija.

Objave spominov pokojnega avstrijskega generala Hötzenderfa je prepovedala avstrijska vlada.

Nad 100 oseb se je zastrupilo pri neki pojedini v francoskem Amiensu.

Večje število angleških parnikov je nakupila italijanska vlada. Angleški listi pišejo, da jih je preplačala.

Poštni vlak je trčil v osebnega blizu angleške postaje William Guarden; 15 mrtvih in 30 hudo ranjenih.

Naša uganka je končana

V današnji številki pričujemo zadnjo črko, katero bo med že objavljene treba uvrstiti tako, da bodo vse objavljene črke, razvrščene v lep red, dale primeren odgovor.

Da boste dobili pravico, da Vaše ime uvrstimo med one, katerim bo žreb določal nagrade, je treba, da napravite tole:

Vse izrezane črke skušajte spraviti v primeren skavek. Ko se vam je to posrečilo, jih nalepite na kos papirja v takem redu, da bo prav. Lepilo lahko sami napravite iz pšenične moke in vode.

Spodaj natisnjeno »Legitimacijo« izpolnite s svojim imenom in potrebnimi podatki.

Oboje denite v priprosto kuverto, na katero napišite naslov: Uredništvo »Domoljubac«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6. Ne pozabite opremiti pisma z znamko za 1,50 Din. Ne-

Izrežite in dobro spravite!

!

Izrežite in dobro spravite!

frankiranih pisem ne bomo sprejemali. Pismo oddajte čimprej na pošto.

Na legitimaciji mora biti napisano ime onega, na čigar naslov list prihaja.

Žrebanje bo v četrtek, 27. junija ob petih popoldne v uredništvu »Domoljubac«.

Med naše naročnike bomo, kot je bilo že večkrat javljeno, razdelili 3000 Din takole:

- 1 nagrado Din 1000,
- 1 nagrado Din 500,
- 1 nagrado Din 300,
- 1 nagrado Din 200,
- 10 nagrad po Din 100.

Legitimacija

Uredništvu »Domoljubac« sporočam, da sem pravilno rešil »Domoljubovo« uganko V dokaz prilagam pravilno sestavljene črke uganke.

Naročnino za celo letošnje leto sem plačal:

po pošti pri poverjeniku v

Prosim, da me uvrstite v seznam onih, ki imajo pravico do žrebanja za »Domoljubovo« nagrado.

»Domoljub« prihaja na tale naslov:

Ime in priimek poklic

Kraj hiš. štev. Pošta

KAJ JE NOVEGA

Kdo je kriv?

Nedeljski »Slovenec« opozarja na presegajočo veliko število zločinov in naglašuje potrebno poglobitve dela v krščanskih kulturnih organizacijah, ki so edino sposobne, da spravijo mladino od veseljačenja, pijančevanja in vlačugarstva zopet k resnejšemu in stvarnejšemu življenju. »Slovenec« zaključuje lepi uvodnik s sledečimi važnimi stavki: »Krščanska vest je boljša obramba proti vsem zločinom, kakor pa so plotovi kazenskih paragrafov. Zakrament sv. spovedi je boljše

zdravilo, kakor pa pravdoreki sodišč. Poštenost je boljši varuh družbe in življenja, kakor najboljši žandar ali policaj. Ljudje, ki so prežeti s strahom božjim, ne bodo ne ropali, ne ubijali in ne prišli. Zato bo vsak pameten politik — ako je politika skrb za javni blagor — in vsak pravi državnik šel za tem, da verski šolski in izvenšolski vzgoji ne bo stavljal ovir, ampak jo bo še pospeševal, ker se bo zavedal, da bo s tem vzgajal tudi državi najbolj zveste in najbolj koristne sinove.«

Občni zbor Kmetijske družbe

Občni zbori Kmetijske družbe so bili nekdanje slovenske kmetijske parlamente, saj so poslanci te kmetijske korporacije imeli za seboj do 20.000 članov. Danes ima »Kmetovalec« komaj 5000 naročnikov in današnja Kmetijska družba je ogromni večini slovenskih kmetov povsem nezaželenja tvorba. Železniška uprava ni dovolila odposlancem polovične vožnje. Morda je tudi to vzrok, da se tokratna udeležba še od daleč ni mogla primerjati z nekdanjimi velikimi občnimi zbori.

Predsednik Oton Detela je opisal delovanje Kmetijske družbe v preteklem letu. Predsednikovo poročilo so podvrgli nekateri člani ostri in zaslužni kritiki. Dr. Kovčič je naglašal, da bi morala Kmetijska družba več storiti za obrambo prodaje domačega vina. — Odposlanec Misita Aleksander je spravil pravne gospode v zadrego z vprašanjem, tikajoč se izvoza 56 konj v Nemčijo. Odposlanec Majcen iz St. Janža je grajal senatorja Hribarja, ker

da ni bil za odpravo carine na uvoz modre galice. — Drugi odposlanci so pestili upravo »Kmetovalec«, da izkazuje ta list preveč izgube. — Ostro je napadel predsednika Detela odposlanec Roškar od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah. Grajal je predsednika, da je kot banovinski svetnik glasoval za lovsko uredbo v banovinskem svetu, kakor da bi bil g. Detela predsednik Lovskega društva, ne pa Kmetijske družbe. Odposlanec Misita Aleksander je predlagal nezaupnico vsem banovinskim svetnikom, ki so glasovali za zajce. Ild.

Na občnem zboru so bile sprejete tudi nekatere zahteve, ki jim ne odrekamo važnosti. Bodo pa ostale le bolj na papirju, ker sedanja Kmetijska družba še od daleč ni to, kar bi morala biti, namreč prava zastopnica večine slovenskega kmetijskega ljudstva.

CVIČEK pravi dolenski dobite v Centralni vinarni v Ljubljani.

OSEBNE VESTI

d Papeškega odposlanca za evharistični kongres poljskega kardinala Hlenda bodo na papeževu odredbo spremljali: kanonik vatikanske bazilike Federico Calossi de Vignale, dr. Madjerec, rektor zavoda sv. Hieronima, magr. Tadej Zakrzewski, Silvester Edward Potworowski in Eduart Grabek.

d Naš ameriški poslanik dr. Leonid Pitamie je bil razrešen svojih dolžnosti in postavljen na razpoloženje.

d 70 let je dopolnil Anton Peternelj iz Bistrice pri Podbrezjah.

d 60 letnice rojstva je praznoval zaslužni slovenski mož vpok. profesor konz. svetnik Anton Kolarič v Ptuj. Na mnoga letal

DOMACE NOVICE

d Kot prvi udeleženci evharističnega kongresa so dospeli 14. junija v Ljubljano ameriški Slovenci. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki oblasti in družbe. Posebno lepo jih je pozdravil g. župnik p. Kazimir Zakrajšek v imenu Rafaelove družbe. Ameriški Slovenci, naj vam bo vsestransko veselo bivanje v stari domovini!

d Proti vključitvi k mestu so se izjavile občine v mariborski okolici zlasti zato, ker jih Maribor ne sprejema celotno, ampak sa-

mo deloma. Za priključitev so v prvi vrsti delavski sloji, ki pričakujejo od mestne uprave več socialnih dobrin, kakor pa jih more dati okoljska občina. Vse zadovoljujoča rešitev ne bo lahka.

d Pomembno opozarjamo vse lastnike hranilnih knjižic, naj bodo pri prodaji istih skrajno previdni, naj ne verjamejo nikakim vestem, ki jih trosijo neznanci, naj se vedno pri prodaji knjižic obrnejo najprej na denarni zavod, katerega knjižice imajo. Upravne oblasti pa naj še strožje nadzorujejo vsako trgovanje s hranilnimi knjižicami. Vse namreč izgleda včasih, kakor bi bila za vsem tem trgovanjem neka organizirana skupina, ki izrablja nezaupanje in neznanje ljudi, ki mogoče celo financira posamezne neznane nakupovalce, ki živi nato od žuljev in bede drugih.

d Okrog 5000 otrok je prejelo v Zagrebu o Binkošnih zakrament sv. birme.

d Vse kar je prav. Delavci Dukičeve trdnje, ki delajo pri preureditvenih delih v Ljubljani, so začasno odložili svoje mezno gibanje ter bočje najprej počakati, da bo obrat v polnem teku ter da šele potem spoznajo, v koliko so zanj ugodni, oziroma neugodni pogoji, ki jih jim stavi trdnja sama. Upati je, da se bodo delavci in trdnja med seboj sporazumeli, zakaj stavka, kakor je pripravljajo delavci, bi bila res nekaj nenavadnega. Pripominjamo, da je pri oddaji del so-

udeležen tudi močvirski odbor, ki pa plačuje svoje lastne delavce vse bolj kavalirsko, namreč po 5 Din na uro. Delo delavcev, ki koplje jarke na Barju, pa v resnici ni nič težje, kakor tistih, ki kopljejo v Ljubljani in ki dobivajo po 2.50 na uro.

d Tombole ne bodo dovoljene. Kakorujemo, bo kmetijsko ministristvo odsej ugodile prošnjam raznih društev za dovolitev srečevala in loterije. Prošnje za prireditelje tombol pa bodo odklonjene. Naj društva to uvažujejo.

d Nove znamke s sliko kralja Petra II pridejo kmalu v promet.

d Petdeset tisoč dinarjev je nakazala mestna občina mariborska za postavitve spomenika kralju Aleksandru. — Občina Roški hoče prispevati 6000, Donja Lendava pa 1000 Din.

d Veliko moderne bolnišnice dela Šentbor. Pred 20 leti umrl Stevo Semze je volil zelo veliko zemljišče v ta namen, pod pogojem, da najdalje v 20 letih prične graditi bolnico. To 1554 orlov veliko zemljišče je bilo sedaj prodano za več milijonov dinarjev in po načrtih inž. Mihana Zlokoviča se bo zgradila bolnica.

d 29 uradnikov je odpustil na zadnji seji mestni zastop v Belgradu.

d Okrog 600 milijonov Din škode je napravila majska slana v Jugoslaviji.

d »Petegail« jih je. V Praprotnem pri Kamniku je v noči na 29. januar pogorel hlev. Od tega dne so pogoreli domačega sina, očroma brata Antona. Ker se je sumilo, da je bil hlev zažgan radi visoke zavarovalnine, so orožniki v Kamniku uvedli preiskavo. Dne 12. aprila so zaprli na podlagi sumu bivega gospodarja Franceta Prekleta in njegovo ženo Marijo ter brata Miho. Pri zasliševanju je Francet Preklet priznal, da je svojega brata z vilami ubil, da bi pa svoj zločin prikritil je naslednjo noč zažgal še hlev. Franceta Prekleta so zaradi teh izpovedi izročili okrožnemu sodišču v Ljubljani. Zdaj pa so kamniški orožniki ugotovili, da se nahaja neki Anton Preklet iz Praprotnega na Črnučah pri Francetu Jerku. Antona Prekleta so privedli v Kamnik in ugotovili, da je to pravi brat zaprtega Franceta, torej tisti, o katerem je priznal njegov brat, da ga je ubil in sežgal. Anton Preklet se je nahajal še od 29. januarja na Črnučah in čudno je le, da ga niso mogli stakniti, saj so časopisi večkrat pisali o njem. Anton je izjavil, da se domov ne bo vrnil več radi družinskih razmer. Izročili so ga preiskovalnemu sodišču v Kamniku. Nenavadno razkritje je vzbudilo v Kamniku in okolici veliko zanimanje. Vsi pa z zadožbenjem jemljejo na znanje, da je dokazana nedolžnost Franceta. Sodišče je te dni Franceta izpustilo iz zaporov, vendar se bo moral še zagovarjati, ker je oblast »potegnile«.

Moštova esenca

»MOSTING«. Z našo umelno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obetno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenice za 150 litrov 20 Din po pošti 40 Din, 2 steklenici po 100 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANČ. LJUBLJANA

Z domačo ulico in v »Neboščiniku«.

d Visoki most pri Mednem so blagoslovili in otvorili v nedeljo 16. junija 1935. Slovensko blagoslovitev je izvršil dekan g. Valentin Zabret iz St. Vida. V svojem nagovoru je dekan uporabljal primero novega mostu, ki

veže dva bregova z duhovnim mostom, ki veže dva svetova, to je to — ta onostranskega. Slovesnost je v vsakem pogledu zelo lepo uspela.

d Še en pravilnik. Pravosodni minister Kojič je podpisal pravilnik sklada gojencev v poboljševalnih zavodih. Ta fond se je ustanovil pri zavodu za poboljšanje mlajših maloletnikov. Temu zavodu je priključen poseben oddelek za vzgojo mlajših mladoletnikov. Namen fonda je: 1. podpiranje revnejših gojencev ob priliki odpusta iz zavoda s tem, da se jim nabavi potrebna obleka, perilo in obutev, plača stroške vožnje do doma, po potrebi tudi za spremljevalca, da primerna podpora za prvi čas življenja v prostosti; 2. dajanje podpor, bivšim gojencem, ako se v sili obrnejo za pomoč; 3. nabava učil, knjig in revij za knjižnico, glasbenih instrumentov, telovadnega orodja in drugih stvari, ki so potrebne za čim boljšo organizacijo zavoda, v kolikor ne bi zadostoval rodni kredit.

d Naš minister za vojsko potuje. Dne 12. junija je prišel minister za vojsko in mornarico armijski general Peter Živković v Kumanovo, kjer je garnizija 22. p. p. Minister je šel v vojašnico, kamor je prišel ravno v trenutku, ko so se rekruti pripravljali k pouku. Imel je z njimi dolg razgovor in se posebno zanimal za njihovo stanovanje in prehrano. Nato je minister obhodil vojašnico in skladišče. — Minister za vojsko in mornarico Peter Živković je nato nadaljeval potovanje v Krivo Palanko, kjer je nadziral drugi bataljon 22. pehotnega polka in štab osmega pododseka obmejnih čet, in dalje v Skopje, kjer je pregledal armadni štab in enote skupne garnizije.

d Zadnji ljubljanski velesojem je obkalo nad 115.000 oseb. Razstavjalcev je bilo 718, med temi 192 inozemcev.

d Električna žarnica »Tesla« je zares dobra. Opozarjamo na današnji oglaš.

d Udeležencem kongresa! Zanesljivo naravno vino bodo točili: Na Stadionu paviljon »Sotelske« in delikatesa »Sotelske« v Gradišču 10, (blizu nunske cerkve). Priporočamo!

IZ DOMAČE POLITIKE

d Sestanek sunanjih ministrov Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške, se vrši dne 20. junija na Bledu. Ob tej priliki pride na Bled okrog 50 tujih časnikarjev.

d Jalovi izgovori. Časopisje Jugoslovenske nacionalne stranke, tako ono okrog »Jutranja«, kakor tisto okrog »Kmetkega lista« in »Glasu naroda« trdi, da poslanci proti bivšim vladam niso nič pomenili. Kako imenitna ugotovitev je to! Pa ne prej ne slej nismo ne čitali, ne slišali, da bi kdaj ti poslanci v parlamentu glasovali proti vladi, ki jo sedaj napadajo. Tudi kritike ni bilo ne v parlamentu in ne izven njega nobene. V Sloveniji pa hlapec in dekla in pastir gospodarju vsaj kdaj avetuje, če že ne kritizira, če vidi, da ni prav, in tega je dober gospodar vesel. Tam doli v Belgradu pa so bili jugoslovenski nacionalni strankarji vseh struj vsi srečni kimaveli, ki so se doma na vaši s 7000 v žepu pobahali: To smo mi naredili. S takimi ljudmi, ki niti toliko niso hoteli pomeniti, kot pri nas hlapec, dekla ali pastir, je bilo pač lahko vladati.

d Čudna sramežljivost. »Pohod« v 21. številki poroča pod naslovom »Čudna sramežljivost: »Kmetkega lista«, glasilo g. senatorja Pucija in poslanca g. Mravlje, se nekam čudno zaletava v naše zadnje članke z naslo-

vom »Kaj sedaj« in »Nove metode«. Razumemo ogorčenje gospodov, ne razumemo pa, da se list gospoda Mravlje upa očitati na mneka preganjanja v Kranju, ali kani. Zdi se nam, da smo napad, ki objavlja »Kmetkega lista«, čitali nedavno v nekom drugem listu. Morda »Gorenje«, ki je glasilo g. župnika Škerbca, ki je sedel v ječi in to ne po zaslugi Pohodovcev, temveč na podlagi striktnega in vernega pričevanja gospoda narodnega poslance Mravlje za časa šenčurske razprave pred sodiščem za zaščito države v Belgradu. Pa se menda »Kmetkega lista« vendar ni zavoljo tega srameval navesti pravi vir svojega napada? To bi skoro odgovarjalo postopku gospodov, ki so sestavili do danes še neprekošen načrt, kako vtepati klerikalnem strah v kosti, seveda samo zato, da so ga pozneje lahko gladko zatajili, ako ne celo poskusili obesiti kot rdečo črto kakim svojim prijateljem!

Tudi esperantisti pridejo na evharistični kongres. »Heroldo de Esperanto«, ki izhaja v Nemčiji, in »Espero Katolika«, glasilo katoliških esperantistov, sta prinesla notico o našem evharističnem kongresu v Ljubljani. Prijavilo se je že nekaj esperantistov iz Oslaka, Zagreba, Splita in tudi iz inozemstva. Esperantisti bodo zbrali v soboto, 20. junija, ob 10 dopoldne v hotelu »Metropol« (Miklič).

Kako vder in prijazen je naš dom!

No — to pot si pa sama sebe prekosil!

„Seveda, Vi moški to nikoli ne opazite. Zdaj lahko vidiš, kako skrbim za Tebe.“

„Topa že moram reči — tako lepe in čiste zavese napravijo naš dom še enkrat tako prijeten.“

„Jaz imam pa tudi zares odlično pomoč: Schichtovo terpentino milo. Ono opere vse tako lepo, tako dišeče čisto, da je kar veselje!“

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

... in za namakanje Ženska hvala

NESREČE

d Ognjeni plameni so uničili stanovanjsko poslopje in druge gospodarske prostore posostniku in mlinarju Josipu Mahoriču iz Rač pri Mariboru.

d Tvoznica za kože je pogorela v Nišu. Več kot milijon škoda.

d Požar je upepelil gospodarsko poslopje in hišo posestnika škofa v Rupercih pri Mariboru.

d Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnika Ernestu Kuharju iz Sp. Senarske pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

d V Savi pri Zagrebu je utonil orožnik Anton Križnar iz Bevk pri Vrhniki.

d Po nesreči je nekdo ustrelil 16 letno posestnikovo hčer Marijo Gradišek iz Brežnika pod Sv. Goro pri Litiji.

d Naenkrat se je hlod prevrnil z voza. V Volavcih pri Srebrničih pri Novem mestu se je zgodila težka nesreča, ki se je končala s smrtjo. 77 letni Janez Golob je na sinovi žagi pomagal pri skladanju hlobov. Naenkrat pa se je en hlod prevrnil z voza in podri Goloba na tla. Hlod mu je padel na noge in mu obe nogi zmečkal. Težko ponesrečenega starčka so ta-

koj prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je primarij g. dr. Pavlič takoj izvršil operacijo. Kljub vsemu prizadevanju pa so mu morali obe nogi odrezati. Ubogi starček, ki je trpel hude bolečine, je težkim položkom podlegel.

d Nezgode. Posestnikova hčerka Josipina Kugler iz Smartna v Rožni dolini je pri delu v vinogradu spodrsnila, pri tem se ji je pa začel kol za vinsko trto v levo pazduho. — Dninar Franc Gajšek s Ponikve je peljal voz sena. Med vožnjo je padel Gajšek pod voz, kolo je šlo čezenj in mu zlomilo nogo pod kolonom. — Avto je povozil in prizadel hude poškodbe brezposelnemu puškariju Kramarju Viljemu v Ljubljani. — Pri barvanju žlebov je padel na tla in se hudo poškodoval 81 letni Karl Rems iz Pobrežja pri Mariboru.

NOVI GROBOVI

d Še umirajoč bom vzdihnil. Sree, glej, ves sem Troj! V Skofji vasi pri Celju je umrla znana gostilničarka Marija Verstovšek. — V Zg. Dragi pri Višnji gori je izdihnil posestnik Janez Skufca. — Ob Smartnem ob Paki je odšel po večno plačilo 91 letni nadučitelj v p. Simon Skrabl. — V Praprečah pri St. Rupertu na Dolenjskem sta izdihnila 89 letna užitkarica Marija Strmole in njen sin 65 letni Franc. Ležala sta oba drug poleg drugega na mrtvaškem odru. — V Smihelu pri Žužemberku je odšel; v blaženo večnost Jože Kastelic, oče g. svetnika in mestnega župnika na Jesenicah Antona Kastelica in izseljenskega duhovnika v Argentini g. Jožkota Kastelica. — V Mariboru je zapustila solzno dolino Franciška Kliček, branjevka. — V Štepanji vasi pri Ljubljani je umrl Ivan Justin, sodni višji oficijal v pokopju. — V Ljubljani so umrli: zasebnica 82 letna Katarina Volek, lastnik gostilne pri Amerikancu Rudolf Skulj in orožniški poročnik v p. Matija Jež. — Naj počivajo v miru!

RADIO

Cetnik, 20. junija: 7.30 Kmetijsko predavanje. 8.00 Prenos cerkvene glasbe. 9.00 Versko predavanje. 9.15 Čas, poročila. 9.30 Svetniku svete Evharistije. 11.00 Po naših slovenskih stezicah. 16.00 Plošče. 16.15 Ženska ura. 16.30 Zakleta Veronika. 17.30 Plošče. 19.30 Nacionalna ura. 20.00 Missa de Angelis. 21.30 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 22.00 Pester večer. 23.30 Prenos iz nebotičnika. — Petek, 21. junija: 11.00 Solška ura. 18.00 Plošče. 18.30 Iz kulturnega življenja starih narodov. 18.40 Čas, poročila, vreme, spored, obvestila. 19.00 Odpravimo motnje! 19.30 Nac. ura. 20. Večer operne glasbe. 21.30 Čas, vreme, poročila, spored. 22.00 Plošče. — Sobota, 22. junija: 18.00 Radijski orkester. 18.40 Čas, poročila, vreme, spored, obvestila. 19.00 Zunanji politični pregled. 19.30 Nac. ura. 20.00 Prenos iz Novega mesta. 21.30 Čas, poročila, spored. 22.00 Za smeh in kratak čas. — Nedelja, 23. junija: 7.30 Cvetlice lončnice. 8.00 Mandolinistični sekstel. 8.45 Poročila. 9.00 Versko predavanje. 9.15 Prenos iz trnovske cerkve. 9.30 Radijski orkester. 11.25 Prenos iz Amsterdama. 16.00 Plošče. 16.15 Ženska ura. 16.30 Radijska opereta. 19.30 Nac. ura. 20.00 Čas, poročila, vreme, obvestila, spored. 20.20 Radijski orkester in plošče. 21.30 Čas, poročila, vreme, spored. — Ponedeljek, 24. junija: 18.00 Plošče. 18.20 Čas, poročila, vreme, spored, obvestila. 19.00 Harmonika solo. 19.30 Nac. ura. 20.00 Prenos opere iz Zagreba, vmes predavanja o kongresu. — Torek, 25. junija: 18.00 Otroška ura. 18.40 Čas, poročila, vreme, spored, obvestila. 19.00 Radijski orkester. 19.30 Nacionalna ura. 20.00 Celjski večer. 21.30 Čas, poročila, vreme, spored. 22. Radijski 18.40 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 19.00 Odpravimo motnje! 19.30 Nac. ura. 20.00 Narodne. 20.45 Ronny jazz. 21.30 Čas, poročila, vreme, spored. 22.00 Radijski orkester in plošče.

II. EVHARISTIČNI KONGRES

Stanovska zborovanja

Kaker je veličastje zunanjih manifestacij potrebno, da v teh zgodovinskih dneh javno pokažejo vsi katoliki Jugoslavije svojo trdno sklenjenost z evharističnim Kraljem in si napolnijo srca z navdušenjem in čustvovanjem za našega Odrašenika, tako so stanovska zborovanja potrebna za usmeritev našega mišljenja in razumevanja poklicnih dolžnosti in stanovskih nalog.

Stanovska zborovanja so torej bistven del evharističnega kongresa in le takrat bomo mogli reči, da je naša proslava Resnjega Telesa dobro uspela, če bodo stanovska zborovanja res dosegla svoj vzvišeni namen, zapustila trajne sledove, vtisnila trajne nauke in sklepe v naše stanovsko življenje.

VSAKO STANOVSKO ZBOROVANJE

je razdeljeno v tri dele. Na vsakem se bodo obravnavale v glavnem tri osnovne misli. Zato so na vsakem zborovanju določena 3 predavanja.

Prvo predavanje je posvečeno razmišljanju o dotičnem stanu samem v luči krščanstva. Drugo predavanje povdarja, da je mogoča dobra katoliška stanovska družba samo, če vsak član dotičnega stanu tesno živi z Evharistijo in se redno udeležuje evharističnega življenja. Evharistično udeleževanje, zlasti prejetje Svetea Resnjega Telesa naj nam bo redna dušna hrana, redno zdravilo in tolažilo kakor so nam redne in neizogibne druge dušne in telesne dnevne potrebe za ohranitev življenja. Tretje predavanje pa bo vodilo naše misli v katoliško akcijo. Sveti oče je ponovno povdarjal, da je ves smisel katoliške akcije v tem, da stanovski tovariši v svojem poklicnem okolju branijo, širijo in utrjujejo katoliško vero. Zato bo tretje predavanje govorilo o sredstvih in načinih, ki so primerni za vsak stan in v vsakem poklicu, da se v poklicni družbi more uveljaviti katoliški duh po apostoli, poklicnih tovariših. Da bodo

ZBOROVANJA PRIMERA VELIČASTJU PRAZNIKA.

ob katerem se vrše, je treba, da vlada na vseh zborovanjih navzornejši red in mir. Vsako predavanje bo trajalo približno 20 minut tako, da zborovanja ne bodo utrudljiva. Koncem zborovanja bodo udeleženci kot zastopniki dotičnega stanu napravili primerne stanovske obljube in sklepe. Razgovorov in debat pri teh zborovanjih ne bo. Vsak udeleženeec naj sprejme podano poročilo z dobrohotnim razumevanjem kot osnovo za svoje lastno razmišljanje in svojo lastno izpolnitev.

Skoro vsa stanovska zborovanja bodo NA PRAZNIK SV. PETRA IN PAVLA dne 29. junija 1935 ob 10. uri dopoldne. Stanovska zborovanja se torej vrše v glavnem

istočasno. Vsak udeleženeec se bo mogel udeležiti le enega stanovskega zborovanja, zato naj vsak premisli in naj gre na tisto zborovanje, ki je za njegov stan, spol in starost najprimernejše.

KMETSKI MOZJE

bodo zborovali v veliki dvorani hotela Union

KMETSKI FANTJE

bodo zborovali v dvorani hotela Miklie.

MOZJE — KATOLIŠKI DELAVCI

Delavsko stanovsko zborovanje je v dvorani Mestnega doma, Krekov trg, Ljubljana.

DELAVSKA MOSKA MLADINA

zboruje v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, na Miklošičevi cesti.

OBRTNIKI IN TRGOVCI

se bodo zbrali na svojem stanovskem zborovanju v dvorani Trgovskega doma.

OBRTNIŠKA IN TRGOVSKA MOSKA MLADINA

zboruje v dvorani Rokodelskega doma.

MATERE

imajo svoje zborovalnice v Alojzijevehi na Poljanski cesti v Ljubljani.

KMEČKA DEKLETA

zborujejo v Lichtenturnovem zavodu na Poljanski cesti.

SLUŽKINJE

so dopoldne zaposlene, zato imajo ob 18.00 svoje stanovsko zborovanje v Alojzijevehi.

Ob 18. uri zborujejo v Delavski zbornici

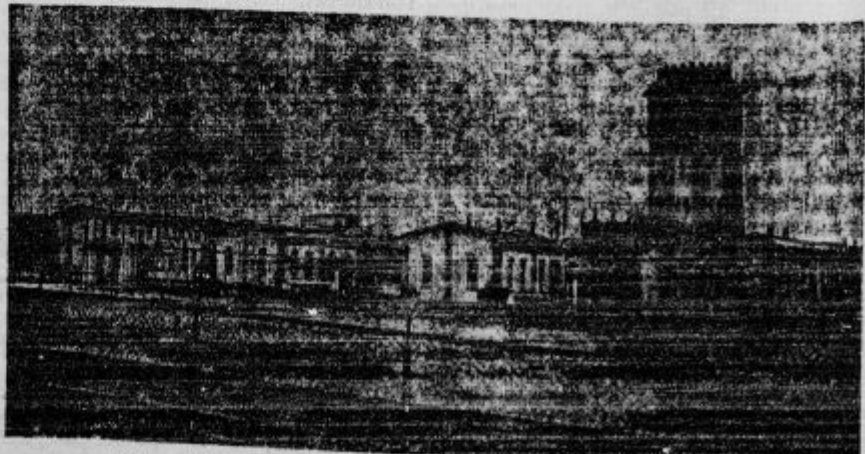
NAŠI IZSELJENCI

Izseljenci imajo tudi naslednji dan ob 2 uri svoj poseben izseljeniški kongres v banški palači.

Znaki. Na razna vprašanja, ki jih dobivamo: dežele, moramo pojasniti sledeče: Kongresna knjižica s svetlim znakom stane 5 Din, knjižica in znak v isti velikosti kot svetli, samo motni stane 6 Din, otroški znak, večji, kot so običajni, v bakru izdelan, 1 Din — in samo ti znaki se smejo prodajati otrokom, ne svetli, ne motni manjši.

Sedeži. Prihodnji teden bodo na razpolago v predprodaji sedeži za vse prireditve na Stadionu, in sicer sedeži po znižani ceni za narodne noče 10 Din, sedeži po 15 in sedeži po 20 Din. Za te sedeže bo poseben vhod in se bodo morale označke za sedet nositi pod znakom.

Baklje. Kuponi za baklje, ki so bile naročene s podeželskih župnij, so bili odposlani. Opozarjamo zlasti Ljubljance, da si lahko v predprodaji omislijo baklje ali kupone po 4 Din, da ne bo tik pred polnočno procesijo prevelikega navala in povpraševanja po bakljah. Zato prosimo, da si baklje vsakdo preje naroči ali kupi. Dobijo se tudi v predprodaji v pisarni Glavnega odbora

Od municijske tovarne v Reinsdorfu na Nemskem, ki je zletela v zrak

PO DOMOVINI

Iz dolenskih Benetk.

(Kostanjevica.)

Cepprav na Dolenjskem, pa postajamo tudi mi pravi planinci. Pravijo, da imamo v Opatovih gori še nekako »restavracijo«, tako da popotnik šabi kaj za pod zob in za željno grlo. Ravno na vrhu žičnice stoji ta »restavracija«. Na binkoštni ponedeljek smo jo vrezali čez »gorjansko predgorje« čez Vodenice v Lurd. Tako nekaj nad 100 otrok in precej tudi drugih. Pravijo, da bodo Mariji kmalu začeli zidati cerkev, da ne bo več »grmska Marija«. — V nedeljo, 26. junija bomo pa tudi mi pokazali svoje spoštovanje do prevzviš. nadškofa Jegliča. Po litanijah bo proslava njegove 85-letnice v dvorani. Ker ne bo nikake vstopnine, bo vsakemu mogoče, da s svojo navzočnostjo pokaže spoštovanje do najprejčega našega moža. Narod, ki svojih velikih dobrotnikov ne spoštuje, jih ni vreden.

Prvo sv. obhajilo

(Prežganje pri Litiji.)

V nedeljo 23. jun. bomo imeli prelepo slovesnost, ko bo prvič prešla mlada četa v svoja arčeva Jezusa v pravi Telesu. Pred prvo sv. mašo odidejo otročiči v slovesnem sprevodu iz pred župnišča v cerkev. Popoldne bodo otroci sprejeti v Marijin vrtec. Po popoldanskem cerkv. opravilu bo v »Ljudskem domu« žaloigra v 5. dejanjih »Junaška deklica«. Ker je to strogo verska igra, vabimo vse, zlasti otroke in njih starše, da prisrčno posetijo, ker je posebno primerna za slovesnosti-prvega sv. obhajila.

To in ono.

(Primskovo pri Litiji.)

Dopisnik s Primskovega je menda zaspal, ni bo malsikdo mislil. I. kaj pa naj pišem? Čez vreme ne smem zabavljati, ko imamo tako krasne dneve. Ljudje kar ne vedo, kje bi začeli z delom. Vinograd vpije, trava že nestrpno čaka kose, po njivah se boboti plevel; človek bi moral imeti sto rok, ako bi hotel vse o pravem času opraviti. — Na kongres se tudi pripravljamo. Veliko bi nas rado šlo, a naši žepi

so silno suhi. Tu pa tam se bo dalo še kaj iztisniti, kjer pa nič ni, se tudi nič iztisniti ne da. Na kongres bo pa vseno pohitelo nad sto Primskovčanov, akoravno naša fara ni bogve kako velika. V današnjih časih je to prava žrtev, a brez žrtev tudi božjega blagoslova ni. Zatorej: Vsi na kongres!

Smrt vzornega katoliškega moža.

(Šmihel pri Žužemberku.)

Umril je v Klečilih pri Žužemberku v starosti 77 let, g. Jože Kastelic, oče g. svetnika in mestnega župnika na Jesenicah, Antona Kastelica, in izseljenskega duhovnika v Argentini g. Joškota Kastelica. Pokojni je bil celih 41 let cerkveni ključar župne cerkve v Šmihelu ter je s svojo odločnostjo veliko pomagal, da se je zidala sedanja lepa cerkev sv. Mihaela. Lep je bil njegov pogreb. Udeležila se ga je šolska mladina z učitelstvom, zastopstvo občine in veliko število njegovih prijateljev in znancev. Pevski zbor mu je zapel žalostinke na domu, v cerkvi in ob grobu. Domaši g. župnik se je v lepem govoru poslovil od rajnika kot graditelja nove cerkve, g. učitelj Korencan pa je v imenu šole govoril zadnji pozdrav in položil na grob kito cvetja. — Bog daj rajnemu večni pokoj, narodu pa še veliko takih mož! Preostalim iskreno sožalje.

Razne novice

(Krka)

V četrtek, 13. jun., smo spremlili k večnemu počitku Franca Hočevarja, pd. Grbčevega očeta iz Trebnje gorice. Z njim je legel v grob mož, kakršnih je danes vedno manj med nami.

Bil je kremenit značaj, prava stara korenina, vedno dosleden v vsem svojem življenju, vedno ves vnet za javni blagor. Pokojni je bil med ustanovitelji naše Hranilnice in posojilnice, krepka opora takratnemu župniku pri združenem delu, do danes — 36 let njen odbornik. Letos je tudi nameraval obhajati 40 letnico svojega občinskega odborništv. V tej časti je žrtvoval mnogo truda in dela za napredek Krke. Bil je soustanovitelj našega gasilnega društva, vnet sadij in čebelar. Radi njegovega dela so ga spoštovali vsi. Na zadnji poti ga je spremljal posojilnični odbor, večina obč. odbornikov, gasilci z zastavo, cerkveni pevski zbor pa mu je pel v zadnjo slovo. Ob odprtem grobu se je poslovil v imenu posojilnice Anton Lampret. Njegovi duši daj Bog pokoj in mir, nam pa mnogo takih mož! — Naši Vrhovci so sami postavili spominski križ pri svoji cerkvi. Na Binkoštno nedeljo ga jim je blagoslovil g. župnik. — V petek pred Binkoštni je naša fara prvič pozdravila svojega nadpastirja, ki je prišel podeliti 315 našim otrokom zakrament sv. birme.

Smrt in požar.

(Ivanjci.)

V ponedeljek, 10. junija zvečer je nagloma umrl Alojz Flajsinger, posestnik v Ivanjcih. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Drugi dan je šla vdova k sv. maši za pokojnega moža, doma so ostali samo stari oče in stara mati pa dekla. Od osme do devete ure jutraj pa začne na hlevu goreti. Ljudje, ki so prvi prišli k požaru, so rešili živino, svinje in volove, stroji slama in precej drv je pa zgorelo s hlevom vred. Zgorel je tudi čebelnjak, panje s čebelami so rešili. Poslopje je bilo zavarovano, vendar zavarovalnica ne bo pokrila škoda. Ljudje bodite previdni!

Suha roba na velesejmu.

(Ribnica.)

Da zvedo še drugi ljudje, ne samo oni, ki so bili na velesejmu, o našem napredku, odkar smo si ustanovili trgovski oddelek s sedežem v Sodražici, poročamo, da smo imeli na velesejmu v Ljubljani lasten paviljon z veliko izlobo. Razstavili smo razne izdelke suhe robe, od velike rajte in brente pa do neznatne žličke, ki je še za palčke premajhna. Vmes pa vse registre obodov, sodčkov puterškov, poslikanih škafov, najrazličnejših igrač in dr. Obiskoval-

Gustav Strniša:

VINSKE GORICE

(Dalje.)

»Saj nisem huda, zakaj neki. Samo srečna sem, zares srečna menda bolj kakor sploh kdaj v življenju.« mu je šepetala bolnica in se mu skozi solze nasmehnila.

Nekaj časa ga je opazovala in hotela nekaj reči, pa ni zgovorila. Poljubila ga je in stisnila k njemu svojo glavo, kakor plašna golobica, saj zdaj ni več bila sama, zdaj ni več trpela kakor tedaj, ko je šla skozi pekel greha in bolečine.

Martin se je dolgo obotavljal. Vedno se je tako nerad poslovil. Vsakič je obljubil, da bo večkrat pogledal k nji, saj sta si bila blizu skupaj.

Včasih mu je šepnila:

»Martin, ti ne veš, kako sem vesela, kadar spet začujem udarce tvojega klavira, tako lahko mi je in kar čutim, da mi tvoje silno klavirsko ubija vse bolno in mučno, kar je v meni!«

Stisnil ji je desnico, jo pogladil po lasih in počasi odhajal. Navadno se je že pri vratih že enkrat obrnil in ji šepnil zborom.

Ko kovača ni več bilo v sobi, je Rezika vzela pljuvalnik, izpljunila kri ter si vsa srečna mislila, kako je dobro, da mu ni povedala, kako zelo je bolna, saj bo Martin itak prekmalu zvedel, da je njeno življenje že na koncu. In komaj slšno je šepetala:

»Rada umrjem, samo da sem doma in v njegovi bližini. Zdaj me ta moj dobri, silni ko-

vač ne bo več zaničeval, temveč se me bo spominjal z ljubeznijo in to je vse, kar sem si tako želela v svojem razdvojenem srcu.«

4.

Kaj je s teboj oče Petrač, Zakaj žalostno povešaš svojo glavo? Ali so ti zarubili grunt, ali ti je ogenj upepelil tvoje bogato posestvo, ali ti je nima poškodovala tvoja prostrana polja? Ali ti letos niso rodili vinogradi, tvoja radost in tvoj ponos?

Petrač je srečno popravljal svoje pridelke in vsega ima v izobilju, a vedno hujša žalost ga muči. Kako tudi ne? Hčer ima gochno za možitev, bogato in brbko, pa še vedno ni ženina od nobene strani.

In kadar je spet dobre volje, povabi kakoga prijatelja v svojo zidnico, mu kaže vinograde in svojo posest in gost mora poslušati Petračevo staro pesem:

»Koliko bogastva imam. Pogledj to mojo kraljevino, vendar ni je sreča obrnila hrbet. Z njo ne moreš nikoli računati, ne se na njo zanesti! Vse bi bilo, toda pravega ženina ni k hiši, kakor bi sam vrag držal svoje šape nad njo! Ne oglasi se nihče, pa se ne oglasi, da bi zasnubil! Pa pravijo za to ali ono, da ji tega ali drugega manjka. Pri naši Angeli pa je vse, čedna je na oči in zlato srce ima, pamet ima na pravem mestu, poštna je kakor domače platno, pa tudi dote in bale ne bom štedil, saj bo enkrat še tako vse njenol«

Včasih ga je pa pograbilo trma in tedaj je bil nataknen, kakor bi bil nosil vilo v hrbtu, nad Angelo je postal nejevoljen, zbadal jo je in se repenčil za vsako sligo nad njo, prav kakor bi bila ona kriva, da se ni oglasil ženin.

Tedaj je rad povedal svoje mnenje in skušal Angeli dokazati, da se mora poročiti:

»Vse nam bodo požrli tujci, tista daljna žlahta, ki ni več niti trohico zares naša, saj je vsa ponehkužena in mestna ter ni vredna niti pedi te naše blagoslovljene rodovitne zemlje!«

Kadar mislim na vse to, mi je tako hudo, da bi najrajši vse skupaj prodal in jo kam pobrisal. Veš, to bi pa že z materjo lahko uredili, da bi prišel kak snubač! Če ženska hoče, lahko vse doseže!«

Pa ga je žena zavrnila namestu hčerke:

»Norec stari! Pred cerkvijo naj jo okličejo in ona naj se postavi poleg sklicatelja in čaka, da se je bo kdo namilil! Škoda, da si tako star pa še take neumne podiraš, ki nimajo ne glave ne repa!«

In stari je moral molčati, kakor bi mu bil jezik primrznil na nebo. Le nekaj nerazumljivega je zamrmral in sklonjene glave odšel po svojih opravkih.

5.

Pomlad je bila vesela in polna cvetja, ko se je Rezika poslavljala od življenja. Vsa lepa in tiha je ležala na postelji in čakala, da jo reši smrt.

Oče je tulil okoli nje, stiskal pesti in divgal svoj jermen, čes, da pojde in se bo še enkrat obesil, a da ga zdaj nihče ne bo rešil, ker se bo skril v tako samoto, kamor nikoli ne stopi človeška noga.

Martin je sedel otožen poleg postelje na stolu in držal v svoji ogromni desnici drobno, skoraj prozorno roko svoje ljubljene. Večkrat se je ozrla vanj in se ljubeče nasmehnila. Zdaj mu ni mogla več skrivati in tajiti, kajti

cev smo imeli vedno dovolj, ker ribniška roba je zmerom vložila, osobito ker je poceni. Vsa razstava je bila po sodbi obiskovalcev prav posrečena. Organiziral jo je naš poslovodja Fr. Zajc, bauska uprava nam je pa pomagala pri stroških. Oglasilo se je dokaj kupcev, kar bo v pomoč našim izdelovalcem.

(Žrtev poklica.)

(Prigorica.)

Te dni smo pokopali uglednega moža Josipa Lovšina, ki je komaj dovršil 37. leto, pa je moral v prezgodnji grob. Bil je od mladih arog rešetar in krošnja mu je pustila zavrtno sušico. Ravno krošnja nakoplje v visokih hribih v Avstriji marsikateremu rešetarju prehlaenje, ki konča z neizprosno sušico. Rajni Lovšin je bil krščanski mož, zapušta večjo družino. Žal nam je za njim. — N. v m p.

Umrli je mož...

(Škocjan pri Mokronogu.)

Prošlo soboto je bil pokopan Jože Povšič na Slanč vrhu. Pokojni gospodar je bil ena najznačilnejših osebnosti v naših hribih. Izredno dober do vsakega, trdnega značaja, da ga ni nihče omajal; vztrajal je zvest cerkvi tudi v najhujših časih. Zvest Mohorjan, dolgoletni naročnik »Domoljuba« in več nabožnih listov. Vse lastnosti dobrega krščanskega moža je zapustil šesterim otrokom. Naj mu večni Gospodar nakloni svoj mir!

Stoletnica rojstva S. Jenka.

(Mavčice.)

Pripravljalni odbor za proslavo 100 letnice rojstva pesnika S. Jenka živahno pripravlja proslavo, ki bo meseca avgusta. Za to priliko, ki bo praznik ne samo za vse Sorško polje, ampak za ves slovenski narod se že zdaj pripravljajo vsa domaća društva in pevski zbori na Sorškem polju od Medvoda do Kranja. Pevski zbori bodo peli Jenkove pesmi, ki so jih komponirali različni skladatelji. Nalašč za to priliko so jih nekaj komponirali gg. prof. Matija Tomc, L. Puš in Lacharnar. Za proslavo je pripravljen še drug poučen in zabaven program, ki bo še objavljen v listih.

Telo potrebuje hrane, da lahko živi. Tvoje srce, Tvoj razum tudi mora živeti. Zato nujno potrebujes dobro čtivo, katoliško čtivo.

Ko je dospel, jo je našel zaprto. Potrkal je in prišla je na prag Jeromova žena, vsa sključena in blede ter opravljena za na pot.

Vprašal jo je po njenem možu.

Žena je žalostno skomigala z rameni.

»Prepozno vprašate! Že štirinajst dni je tega, kar je umrl v mestni bolnišnici. Imel je raka v želodcu. Čudno, da niste zvedeli! Sicer pa nisem nikomur pravila.

Zadnji čas se je zelo spremenil, kar drug človek je postal. Zdaj leži pokopan med tujci, saj je bil tudi sam večni tujec sebi samemu in nam! Včasih je bil dober in blag, a potem je z enim zamahom vse uničil, kar je dobrega storil. V njem sta se preočito borili dobra in slaba stran, zmagovala je enkrat ena, a drugič spet druga. Naposled je vendar prevladala njegova dobra vest. Meni je zapustil precejšnje premoženje, vendar nisem srečna. Ljubila sem ga z vsemi njegovimi napakami in dobrinami, čeprav sem se tedaj, ko me je zapustil, zelo jezila nad njim.

Kaj hočemo? Tako je pač življenje! Ni ga več med nami, zato vas še posebno prosim, odpustita mu tudi vidva! Mnogo je trpel zaradi tega!

In potem je povedala Martinu, da odhaja od tod za vedno, da je hišo prodala in se bo z otroci preselila bliže mesta.

In kovač je spet sam stal sredi prirode, kakor pred temnim prepadom, v katerega je vse zadnje dni strmel, ko je povsod slutil smrt.

Znova se je zganilo v njegovem srcu, mrkost in jeza sta splahneli in obšla so ga mehkejša čustva.

Počasi je taval po strmini ves poglavljen v žalost ločitve in v tiho otožnost, ki je postala

6

Nova jama

Podzemetska čuda pri Dobcu na Notranjskem. Tukajšnji vaški fantje so lansko jesen odkrili novo podzemeljsko jamo, katero so krstili za Gabrovsko jamo. Tekom zime smo jo pa preuredili in opremili tako, da je vsake-mu dostopna. Vabimo vse, ki se zanimajo za podzemeljske naravne lepote, da pridejo pogledat našo lepo jamo. Posebno priliko za poset te jame imajo izletniki, ki gredo iz Borovnice na Cerkniško jezero. — Jama je odprta vsako nedeljo popoldne, če bi jo kdo želel obiskati ob drugem času, mu pa tudi radevolje ustrezemo, le zglasiti se mora v Dobcu št. 16, kjer dobi vodnika

z lučjo, ki mu bo razkazal jamo. Na razpologo imamo tudi mnogo jamskih razglednic, ki jih je več vrst. — Pridite, vas vljudno vabijo doški fantje.

Krepka družina

Vedno bolj redke so družine, ki se zavedajo svojega pravega poslanstva. Pričujoča slika predstavlja družino Habič Josipa in žene Marije, po domače pri Špan iz Javorja pri Ljubljani. Dvanajst otrok, vendar ne manj, ka kruha pri hiši! Družina je strogo katoliška po delu in življenju. Družina je pa tudi narečena na naše katoliške in nabožne liste, katere pridno čita. Staršema, ki jima bo letos poteklo 30 let zakonskega življenja, in otrokom kliče: Bog jih živi!

n Tridnevna pobožnost v »Slovenskem Lurdu«. Kakor vsako leto se vrši tudi letos v bamiški Lurške Marije v Rajhenburgu v dneh 30. junija, in 1. in 2. julija za častike Lurške Gospe tridnevna z že znanim sporedom.

n Loka pri Zidanem mostu. Ker sta letos istočasno sejma v Loku pri Z. m. v tri četiri ure oddaljenih Radečah, se je naš sejem prelozil od dne 27. junija, na 2. julija (torok) in sicer samo za te koče leto. Kupci se vabijo.

njene ure so bile štete. Ni se bala smrti. Čutila je, da je zdaj njena duša čista. Tudi vaščani so ji odpustili, večkrat se je kaka ženska oglasila pri nji in ji kaj prinesla. Angela in Milka sta tekmovali med seboj, katere bo bolj postregla svoji nekdanji sošolki.

Bolezen je hitro napredovala. Komaj se je nasmehnila pomlad, je madaenka vedela, da se ji uraih korakov bliža smrt.

Tako lahko se je čutila, tako brez vsake težel

»Prenesite mi posteljo k oknu, da bom videla naše vinske gorice, ki mlade in zelene si jejo v pomladanskem soncu!

Martin in oče sta jo prenesla.

»To je slabo znamenje, ker se je pričela seliti!« je mrmral Snop in se žalostno oziral v hčer.

In bolnica se je zastrmela v sonce in zelenje, stisnila je kovaču roko in mu zašepetala:

»Nekdaj sem upala, da prideva oba tje gori, da bova imela tudi midva svoj bramček in bova vesela in srečna med trtami. Pa je bila pot prestrma in zdrknila sem v prepad. Martin, ti si sam ostal na višini. Nisem te bila vredna in prav je, da grem! Ti pa zdaj ne smeš ostati sam! Obljubiti mi moraš, da se boš oženil, laže mi bo!

»Ne morem, Režika moja!

»Obljubi mi, le obljubi! Tako rad imam otroke in tako si dober zato ne smeš ostati samec! Pa tudi zapišeš se lahko. Kar bojim se zate. Obljubi mi, prosim te!

Poljubil jo je na čelo:

»Režika obljubim ti, da se ne bom zapil, da bom skušal biti dober in pošten ter si poskušati nevostole!

Stisnila mu je roko:

»Tako je prav ti dobri moj fant! Nikoli se ne boš kesal, če boš to storil in vem, da boš, saj si pravi mož!

In ko boš imel otroke in boš srečen, pridi včasih s svojimi nagajivčki tje k svetemu Jerneju na moj grob in jim povej, da v njem počiva mlada teta Režika, ki ni bila pridna in se je morala zato zelo, zelo pokoriti v svojem bednem žalostnem življenju!

Martin je čutil, da mu navirajo solze na oči. Tegoboma se je premagal in pričel bolniško tolažiti, da bo že vse dobro, da morda se okreva in naj nikar ne misli samo na smrt.

»Zakaj tako govoriš, ti moj črni kovač? Sama vem, da je z menoj pri kraju. Čemu bi se varala? Zdravnik mi je priznal, da so mi ure štete. Vse sem uredila. Danes me še enkrat obišče naš stari gospod župnik.«

Se in še sta govorila. Potem se je moral mladenič ogniti, ker se je oglašil v veži zvoneček.

Vstopil je častitljivi gorski župnik, pričel je bolnici tolažiti govoriti o božjem usmiljenju in ljubezni. Spovedal jo je, da je komaj sama vedela kdaj, saj ji je šlo vse samo od seba in srca.

Kovač je med tem divjal po polju. Kakor je bil doslej že miren, tako se je zdaj strahna vihra oglasila v njegovi duši, ko je spoznal, da je njegova izvoljenka za življenje in zanj izgubljena. Ruval si je lase, stiskal pesti in rohnul.

In vsega je kriv oni tujec, pa se ni niti pobral od tod! Je divje zakričal. Sam ni vedel, kdaj mu je korak zašel proti samotni Jeromovi hiši.

Zlata poroka pri Sv. Primožu

Prav res! Lahko bi pisali tudi o naših slabostih. Pa ne bomo. Naj pevec drug drdobito opiše, naj na vsa usta nas pred svetom blati... Mi bomo pa raje povedali, da smo imeli na binkošti, ponedeljek pri Sv. Primožu v Kamniških planinah zlato poroko. Gora je kar oživila. Sicer je solnce res na vso moč pripekalo; pa kaj zato! Mi smo hoteli videti nekaj, česar pri Sv. Primožu že dolgo ni bilo. Morebiti še nikoli. Točno ob 10 sta prišla na goro zlatoporočenca, Slevac Valentin — zvest »Domoljubov« naročnik — in njegova žena Apolonija iz Praprotnega sv. Primoža. Spremljali so ju mnogi prijatelji in znanci, zlasti pa srečni in veseli otroci, ki so poskrbeli, da je bila slavnost za očeta in mater res nekaj vselega. Opirala sta se seveda na palice, pa bolj zaradi lepšega; saj sta še oba kljub osmemu križu, v katerem stojita, še kar trdna. Nekatero oko se je zarosilo že pred cerkvijo, ko sta zlatoporočenca poslušala in sprejemala pozdrave in zahvalo v imenu župnije in v imenu najbližnjih sorodnikov. Kaj pa šele v cerkvi ob prelepem obredu zlate poroke! — Zlatoporočenca! Vidva z Bogom, Bog pa z vama, pa bosta dočkala še nekatero srečno uro na svetu. — V nedeljo, 16. t. m. je pristopilo nad 30 otrok k prvemu sv. obhajilu. Z očetom sv. Janeza Krstnika se vprašujemo: Kaj bo neki iz teh otrok!? Starši, kajne, saj čutite teža vprašanja? — Prihodnjo nedeljo pa se mislimo oddolžiti spominu našega pokojnega kralja Aleksandra in obenem moža, ki je z vso dušo ljubil naše kraje in naše ljudi. Na šolskem poslopu mu bomo odkrili spominsko ploščo.

Zalostne in vesele novice.

(Podzemelj.)

Vso našo okolico je silno pretreslo, ko smo zvedeli, da sta 3. t. m. bila umorjena želez. čuvaj na postajališču Dobravice Jožef Kožar in njegova žena Terezija. Morilec je pobil svoje žrtve s sekuro in jima razsekal glave. Umor se je moral zgoditi pred polnočjo, ko je bil čuvaj v službeni sobi. Pokojni je bil v tem kraju v službi že 19 let. Prijeli so dva človeka in jih odvedli v zapore. Oba pokojna sta hodila v cerkev in sta se pred tremi leti posvetila presv. Srcu Jezusovm. — V nedeljo smo pokopali v Podzemlju Matija Kralj iz Kapljišče, star 80 let. Bil je 9 mesecev na bolniški postelji in je veliko trpel v boleznih, imel je raka na obrazu in v grlu. Bil je dober, skrben gospodar. Naj počiva v miru! — Zalostna so naša polja in travniki. Huda vročina pritiska, že dalj časa brez dežja, vse se bo posušilo, ako ne Bog dal kmalu dežja. — Na evharistični kongres se pripravljamo. V naši župniji je prijavljenih nad 70. Lepi evharistični križi pa stoji na Kučeru — Podzemelj, v Gričljah, na Gričih in na Dobravah.

V VSAKO KATOLISKO HIŠO SPADA KATOLISKI ČASOPIS!

B—ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Kako pa so prišli ti Nemci v Rusijo, se nam nehoče vsiljuje vprašanje. Naselila jih je ruska carica Jekaterina. Vsak nemški priseljenec je dobil tedaj brezplačno v posest 60 desetlin plodne zemlje. Tako so nastale v Rusiji zelo mnoge večje in manjše nemške naselbine, posebno ob Volgi, kjer tvorijo Nemci posebno boljševiško »samostojno« republiko.

S prvim majem 1916 smo Jenko, gospodar Peters in moja malenkost skupno naročili moskovski časopis »Ruskoje Slovo«, in sicer smo poslali tri rublje 50 kopejk za tri mesece. — Tiste dni sem čital, da je bila na Irskem vstaja, ki pa so jo zadušili. Ruski poslanec Levantinov je predlagal, naj bi narodnih učiteljev ne mobilizirali in tako dali ruskim otrokom možnost, da postanejo pisarni. — Dne 3. maja 1916 sem zvedel, da je takratni srbski ministrski predsednik Pašić izvršil v Odesi pregled srbskih, hrvatskih in slovenskih dobrovoljcev. — Iz časopisa sem doznal sledečo ugotovitev bojev v Srbiji: 6. avgusta 1914 je bila na Jadarju (?) razbita armada generala Franka. Dne 9. septembra so Srbi potolkli vojsko generala Potjoreka. Dne 2. oktobra 1914 je Avstrija poslala nad Srbijo armado novih 300.000 mož, ki je 17. novembra 1914 zasedla Beograd. V bojih od 19. do 24. novembra 1914 pa je bila tudi ta vojska ob Kolubarju od slavne srbske armade razbita in 2. decembra 1914 je kralj Peter zopet vkorakal v svoje prestolno mesto. — Ruskoje Slovo piše, da se v zadnjem času v Kijevu zelo širi sifilis celo med učečo se mladino. — Ruskim parlamentarcem je irancoski ministrski predsednik tiste dni dejal, da Francija z zavezniki mora zmagati in da po tej vojni druge ne bo več (?). — Koncem maja mi je dal moj gospodar šest rubljev kot prvi enomesečni zaslužek žuljevih rok.

Dne 18. maja sem čital, da se je vršila med angleškim in nemškim bojem brodovjem velika pomorska bitka pri Hornritu. Zmagali so Angleži, a so imeli velike izgube. Potopljenih je bilo 14 angleških, večinoma velikih ladij, nemških pa 13. To naša uničenih angleških ladij je znašala 92.827, ona nemških ladij pa 101.847. Težkih topov so pri omenjeni bitki izgubili Angleži 24, Nemci pa 32; topov srednje velikosti Angleži 30, Nemci 54, malih

v njem zdaj nedojemljivo mirna — zato tem silnejša.

Ko je kesneje premišljeval, kaj bi bil storil z Jeromom, če bi ga bil dobil zdravega doma, si sam ni vedel odgovoriti, dobro pa je vedel, da bi ga ne bil udaril, pa če bi bil Jerom tudi sam zamahnil po njem.

Mahoma se je spomnil, da je Rezika v zadnjih dneh, a on hodi tod okoli, si teši svojo žalost in išče njenega zapeljivca. In zabolelo ga je na dnu srca, da je glasno vzdihnil ter se kakor pšica pogajal v dolino, hiteč nazaj proti Snopovi bajti. Ves čas je šepetal, naj mu dekle ne umre, preden je še enkrat ne vidi, ker bi ji tako rad še stisnil roko in ujel njen zadnji pojemajoči pogled, ki ga bo spremljal vedno v življenju.

Potem se je spomnil, kako bi mu bilo hudo, če bi prišel prepozno. Ves zasoplen je že bil in komaj je že tekel, a poganjal se je vendar dalje, če zgrape in nič ni gledal na pot samo, da bi preje dospel do Snopovih.

Ko je prestopil prag, se je globoko oddahnil. Starega je našel klečečega na tleh in vsega objokanega. Župnik ga je ostel, da naj nikar ne igra pred umirajočo svoje komedije. Potuhnil se je in pričel tiho ihteti, saj je spoznal, da vse nič ne pomaga in da se bliža hčerki zadnja ura.

Vечerna zarja se je sprostila skozi okno in potrosila rdeče rože po belih rjuhah. Rezika je vsa žarela kakor med samim tajinstvenim iskrcim se cvetjem, ki ga ji je priroda poklonila v slovo. V njenem obrazu je bilo toliko jasnine, da se je Martin, ki je vstopil, kar prestrašil, misleč, da je dekle že umrlo, saj je zginita raz obliže vsa bolest in se umaknila mladostnemu milemu izrazu.

Že ga je Rezika pozdravila:

»Martin! Zdej se poslavljam. Dobro, da si se vrnil. Skrbelo me je že, da bom umrla brez tvoje navzočnosti. Še enkrat te prosim, odpusti mi, spominjaj se me in ne pozabi na ono, kar si mi obljubil!«

Ni ji mogel odgovoriti, čutil je, da ga je nekaj v grlu dušilo, vedel je, da mu silijo na dan solze, toda premagal se je in ji ni hotel otežkočiti zadnjih trenutkov.

Sklonil se je k nji in jo poljubil na znojno čelo, ne da bi kaj spregovoril.

Umirajoča je nadaljevala:

»Vse se vidi kakor kratke sanje, ki so bile včasih lepe, preveč lepe in sončne, a potem strahotne in hude. Vendarle mi je zdajle kakor bi se bila vrnila danes najina prva sreča, ko sva šla z roko v roki preko poljane pod zelenimi goricami, ki so se nam smehljale in se dvigale pred nama jasne in čiste kot bi naju blagosiljavale.«

Zdej grem na nje, tja na druge gorice. Vem, enkrat se snideva na tistih sončnih, nebeskih goricah, ki žare na božjih poljanah, kjer se iz svetlega božjega grozda izceja sama sveta rešnja kri!

Martin! Ali jih vidiš! Sama bleščava in zelen! Tam... Tam! O, moj mili Jezus!

Dvignila se je nekoliko in spet zgrudila v blazine ter nekaj zašepetala.

In Snopova Rezika je odšla k svoji ranjki materi.

Martin sam ni vedel, kako je preživel tiste dni. Rezik so pokopali. Kovač je korakal za krsto poleg starega Snopa, ki je samo kimal z glavo, vzdihoval in klical hčerko po imenu.

Obenem je kar poskakoval čez krtine in se jezil, da je slaba pot.

Martin je vse samo gledal. Čutil je strašno praznino, dojeti ni mogel ničesar. Bilo mu je, da se nekaj v njem ruši, nekaj, kar je vedno mislil, da ni moglo, da bo preminulo.

Mnogo pogrebcev je šlo za krsto.

Ko so Rezikino truplo položili v grob, se je Martin ozrl kvišku. Njegov pogled je objel vinske gorice obžarjene od sonca. Smehljale so se jasne in svetle in bilo mu je, da ga pozdravljajo, ga klicajo in vabijo ter tolažijo, naj ne obupa, naj ne tone v presilni žalosti.

In gledal jih je ter se spomnil, kaj je obljubil Reziki. Vse se mu je ta hip videlo nemo-goče, saj jo je preveč ljubil.

6.

Bočkajev Jože si je postavljaj zidanico. Na pogorišče je poklical zidarja, ki mu je moral, prav tam, kjer je stal nekaj njegov skromni hram, postaviti prijazno lepo zidanico, kakršnih je bilo le malo na okoli.

Ko je bila zidanica postavljena, je prišel Martin, da je naredil na okna težke mreže, kajti tudi na Dolenjskem so vampirji, ki radi zastonj sesajo kri zlahtne trte in kradajo vino.

Martin in Jože sta o mraku sedela pred dogotovljeno zidnico, pokušala zadnjo novino, ki jo je Bočkajev kupil od sosedov in se ozirala v dolino.

»Meni je, kakor bi bil prišel z daljne zaklete dežele, kajti mnogo denarja sem prinesel s seboj, vendar nisem bil niti srečen, ne zadovoljen!«, je dejal Jože.

Martin ni odvrnil ničesar. Oba sta se zagledala v senco, ki so se dvigale iz doline.

kanonov Angliči 92, Nemci 90, aparatur za njetanje min Angliči 30, Nemci 63. Posledica na uničenih angleških bojnih ladjah je štela 5004, na nemških pa 5003 mož. Zelo poškodovanih in torej za boj neuporabnih ladjah so imeli po bitki pri Horuritu Nemci 17, Angliči pa menda samo eno. Nemške ladje so bile v bitki pri Horuritu v veliki premoči. Ko se je po bitki prikazalo na obzorju novih 30 angleških bojnih velikanov, so se nemške ladje arno umaknile.

★

V maju 1918 je v Odesi že izhajal »Slovenski Jug«. To je bil tednik, namenjen slovenskim, hrvaškim in srbskim ujetnikom. Članici so bili pisani v hrvaščini, v srbski cirilici pa tudi v slovenščini. Urednik lista je bil takrat Slovenec g. Pele. »Slovenski Jug«, ki je pisal odločno v protiaustrijskem smislu, sem po možnosti raziskoval med ujetniki, kar pa ni bilo posebno priporočljivo delo. Tudi sam sem napisal za »Slovenski Jug« nekaj člankov, ki so v lista tudi šli. V petek pred bitko št. leta 1916 sem prejel v Pšeničnem predel cel kup »Slovenskih Jugov« iz Odeje.

Nadaleč od vasi Pšeničnje se je razprostrlo veleposelstvo generala Lipovca. Rodom Crnogorec, že pred vojno general, se je našel v Rusiji in služil v ruski armadi. Pred nekaj dnevi sta se zglasili pri mojem gospodarju Peterju dve gospodini, vprašujoč, če je med takojšnjimi ujetniki kdo, ki bi mogel ugotoviti klavir. Nekaj že znava, sva mislila z Vrečem in sva jo v nedeljo, 25. junija 1916 popoldne mahnila proti Lipovčevemu veleposelstvu. Generala ni bilo doma, pač pa njegova soproga in že omenjeni gospodini, od katerih sva izvedela po prihodu v hišo zvečala, da je prva domača hčerka, druga pa hčerka znanega ruskega generala Korniova. Generala družina nas je kot jugoslovanska vojaka lepo sprejela. Najprej sva z Vrečem klavir »uštimala«, klavir sva znala. Gospa generalova se ni mnogo mudila pri namu in je že prej odšla v kuhinjo po svojih poslih. Mi, ki smo ostali v sprejemnici, smo se pogovarjali o tem in onem. Gospodini dvajsetih let sta sedeli na divanu in se precej po gospodsko in koketno obnašali. Zlasti hčerka generala Korniova, ki je prišla k Lipovcu iz Moskve na podčimbo, se je poznala, da se tuče običajno med »boljšimi krogi«. S solzami v očeh mi je povedala, da je njen oče sedaj avstrijski ujetnik in zelo je skrbela, kako se mu godi. Poslalji sem jo, da generalu v ujetništvu

gotovo ni bolj slabo kot meni, ki nimam pod vratom nobene zvezdice.

General Korniovi je povejeval 48. ruski diviziji. V Karpatih okrog prelaza Dukla so Avstrijci to drmo divizijo obkrožili, a se ni hotela udati. General Korniovi je z malim številom svojih vojakov vodil z Avstrijo sridit boj in tako dosegel, da je bil sam sicer ranjen in ujet, divizija pa je skoraj v celoti ušla avstrijskim »klečkam«. General Korniovi je torej rešil divizijo, a žrtvoval sebe. Med vojaškimi krogi je veljal za »brcunega hrabrega« z levimi sromi. Poznal je samo napad in si ni želel obrambe. Znan je bil njegov rek: »Prebali smo, da bi se branili na mestu, ujdimo v nastop! Tisti, ki so generala bliže poznali, so pripovedovali: »Korniovi se zanima za obdobje, ko so sovražnikove strani lele tedaj, kadar izstrelili zadene njegov območni stol, izbije brodnik iz njegovih rok in zleti v kuhinjski kotel. Za ves drugi »vrtne hrup in šum« se general Korniovi sploh ne zmeni.

S hčerko tako neustrašeno in hrabrega bratrica ruske domovine sem se torej seznanil tisti dan v hiši generala Lipovca. Tedaj še sanjal nisem, da bom že čez par mesecev šel v »Ruskem Slovu« o novem drznem činu generala Korniova. S pomočjo nekoga Čeha je namreč general Korniovi zbežal v začetku septembra 1916 iz avstrijskega ujetništva in se preko Romunije srečno vrnil v Rusijo.

Gospa generala Lipovca nas je povzela v obednico na čaj. Ko sva se z Vrečem najela in napila, sva se hvalileto poslovala od gostoljubne generalove hiše. Pri slovesu pa sva jo poklonila. Nisva namreč, kot je ruski običaj, poljubila roko samo gospo generalovi, ampak tudi obema gospodinjama. Da bi jih videli, kako so se vse tri muzale, ko sva napravila pri vratih še zadnji poklon! Pa tudi midva se nisva jezila, ampak najinemu nerodnemu podeželskemu rodoljubju sva se smejala, prav prirčno smejala vsa pot do praga gospodarjeve hiše.

NEŠTEJI ZGLEDI DOKAZUJEJO, DA JE MLADINA, KI BERE UMAZANE ROMANE, PODLISTKE, POVESTI, OPOL-SKE NEZNANSTVENE RAZPRAVE IN POTOPISE V SLABEM ČASOPISJU, IZ-GUBLJENA ZA BOGA, ZA ČLOVEŠKO DRUŽBO IN V PRVI VRSTI ZA SVOJE LASTNE STARŠE.

Vsi stari ljudje bodo dobivali pokojnino

Na Švedskem bo tako. Te dni sta niti a visoka zbornica v Stockholmu soglasno sprejela zakonski predlog o splošni ureditvi pokojnin za stare ljudi. S tem je Švedska na splošno polju stopila čisto v osrednje države, ker je tako rekoč edina, ki je s splošnim zakonom uvedla splošno zavarovanje za starost. Zakon daje vsakemu 80 let staremu Švedu brez razlike spola pravico do letne pokojnine 250 švedskih kron (okrog 3500 Din našega denarja, op. uredn.). Država ne bo uvedla u kritje teh stroškov nobenega novega davka niti ne bo pobirala od svojih državljanov kakšnih posebnih zavarovalnin. Svoje dodatke la krila iz prispevkov občin, pokrajinskih doro-rov, predvsem pa iz državne blagajne. Vrh je hotela za kritje teh pokojnin urediti pose- ne monopolne, česar pa državni zbor ni dovolil. Zato pa je odredil, da sme vlada odati na kavo, na alkoholne pijače in na tobak po- sečne takse, ako bi se potreba za to izkazala. Minister za socialno skrbstvo je izračunal, da bo država potrebovala vsako leto okrog 8 milijonov švedskih kron (1.250.000.000 Din našega denarja, op. uredn.) za izplačevanje st- rošnih pokojnin.

Vlada pa je opustila drugi zelo tanični socialni zakonski predlog, po katerem bi država morala vzeti pod zaščito vse protovoj- ne delavce, ki bi se v primeru stavk javili na delo (stavkokoze). Vlada je zavrnila, da pride ta zakonski predlog v predelani obliki pred zbornico na prihodnjem zasedanju.

482 katoliških duhovnikov je doslej šlo v francoske družine Dion, ki se je leta 1912. selila v Kanado.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Glede na to, so dobro pazili, da so imeli v armadi, zlasti na vodilnih mestih, vedno večino zanesljivi komunistični delavci, dočim so pri ostalih uporabljali vsa sredstva, da jih čim prej preprejo s komunizmom. Zato ni bila rdeča armada tudi v časih najhujšega pomanjkanja samo dobro preskrbljena prav z vsami potrebščinami, temveč so tako kot nikjer drugod na svetu skrbeli tudi za smotreno in proletrsko politično vzgojo čet, da je bila vedno na višku svoje udarne sile in brezpogojno vdana komunistični diktaturi. Plača navadnega vojaka znaša poleg vse dobre preskrbe 6—9 Rub. mesečno, za podčastnike pa 15—20 Rub.

Glede na številčno šibkost stranke je šlo to delo seveda le počasi od rok in tudi številčna moč armade je le polagoma naraščala. Šele leta 1928 so si toliko opomogli, da so mogli uvesti res splošno vojno dolžnost (dekret z dne 1. VIII. l. 1928, v nacionalnih republikah pa šele l. 1931) za vse prebivalstvo, vendar služijo pri orožju še sedaj le tisti sloji, na katere se lahko kolikor toliko zanesajo (predvsem delavci), dočim vrše ostali pomožno službo. Vojna dolžnost, kateri so podvrženi tudi ženske, traja od 19—40 let. Prva tri leta tvorijo nekako pripravljalo dobo, od 22—26 leta traja aktivna služba, od 27—40 leta pa služba v rezervi. Vsako leto je potrjenih okrog 800.000 krepkih fantov, od katerih jih uvrstijo približno eno tretjino (260.000) v pravo redno armado, ostale pa prideliijo tako zvani milici. V armadi je tudi precej žensk, celo med častniki. Prava redna vojaka je torej razmeroma majhna — do l. 1934 je štela 502.000 mož v 28 divizijah — toda vzorno opremljena, oskrbovana in izveščana ter vsa prepojena s komunističnim duhom, tako da se more vlada vsak čas

popolnoma zanesti nanjo. Leta 1934 so pa to število podvojili in silno dvignili tudi tehnično opremo. Približno že enkrat močnejša (43 divizij) je milica. Večbanje v njej traja 1—3 mesece letno, ostali čas je pa na dopustu, tako da je v njej stalno pod orožjem le okoli 200.000 mož in še ti služijo v najbližjem okolišču. Tako kratek rok je mogoč zato, ker so vse tehnične čete pridružene redni vojski in se mladina že v pripravljeni dobi po 4 tedne letno vojaško uri, sicer je pa uveden še v prav vse šole vojaški pouk in podpira ga na tisoče sportnih organizacij. Tako bi lahko postavili sovjeti v vojni na noge večmilijonsko in dobro izveščano ter opremljeno armado. Ob priliki velike vojaške parade v Moskvi dne 1. maja l. 1934 je nastopilo poleg nepreglednih množic vojaštva, motoriziranega topništva itd. tudi 2500 tankov in 900 bombnih letal.

V notranji ustroj armade so vrnili vso kramo drugih »kapitalističnih« militarizmov, ki so ga dopolnili le še z omejenim političnim poukom. Jako veliko pozornost posvečajo strokovni in politični vzgoji komandantov. Sedaj obstoja zanje 224 strokovnih šol (nekakih vojnih akademij) z 80.000 genci, a rezervne častnike dobivajo, kakor drugod, iz vrst dijakov. Poveljniku vsake čete je dodeljen še poseben komunistični komisar, ki skrbi za politično vzgojo moštra in tvorijo nekako »oko stranke« v armadi. Tekom let se je mnogo takih komisarjev tudi vojaško dobro izveščalo, tako da zavzemajo ti danes že precej višjih poveljniških mest. Nekdanjih carskih častnikov je v armadi le malo še (6%) in tudi neruske narodnosti so zastopane vsaj v redni armadi od l. 1925 dalje jako šibko. Na čelu vse armade stoji poseben »revolucionarni avelni vojni sovjet« in njegov predsednik (sedaj Vorašilov) je obenem ljudski komisar za vojno.

Ta armada ne varuje le sovjetov pred vsami notranjimi in zunanji sovražniki, temveč jim tudi sicer iz-

RAZNO

Vse banke v Gdaninu so bile te dni zaprte, ker se je prebivalstvo zavrnilo na denarne zarade, da zamenja gdanke goldinarje za polske zlate. Prebivalstvo je namreč prepričano, da nameni senat znova razvedrati goldinar. Za po prvem razvedrtenju pa so re- ne poskočile za 10%, da je bil gdanški delavec slabšem, kakor brezposel- ni nemški delavec, ki v prejemal brezposelnost po- poro. Strah, ki se je po- lastil zaradi negotovosti usode goldinarja prebiva- stva, je silno omejal pol- tično moč narodnih so- cialistov.

Za znižanje števila re- jencov. Trgovnato mi- strstvo v Beogradu je po- slalo vsem zbornicam ar- det uredbo, po kateri bi se omejilo število vaje- cev v trgovinskih in obr- niških obratih. Obrat- ali trgovec, ki ima svoj enega pomočnika, bi smel imeti tudi samo enega va- jenca; če ima pet pomoč- nikov, bi smel imeti dva vajenca, pri 6 do 10 po- močnikov tri vajence, in štiri vajence, če ima več kot 10 pomočnikov.

2068 knjižnic je sedaj v dravski banovini. V cel knjižnicah je nad 1.138.000 knjig.

DROBTINE

Pekojna mehiška cesarica Charlotta, žena nastreljenega cesarja Maksimilijana, ni hotela po povratku v Belgijo drugega živati kakor sveža jajca, ki so bila znežena v njeni prisotnosti. V ta namen je redila v hotelu, kjer je stanovala, tudi svoje kokoši.

Za časa Julija Cesarja (40 po Kr. r.) je živel tako premožen gaulski ali keltaki princ Arcamnes, ki je nekoč priredil banket vseh banketov, trajajoč celo leto. V ta namen so bili povabljeni vsi njegovi podaniki; tako je bil povabljen na to pojedino tudi vsak tuje ali potnik, mudeč se v deželi tega bogatega princa.

Baš letos obhaja 300 letnico ustanovitve država Connecticut. Nobena izmed drugih držav ni imela prva tako zelo strogih višnjevi ali nedeljskih postav kakor Connecticut. Tako ondi ni bilo povsem dovoljeno ob nedeljah doma kuhati, potovati, čolnariti, plesati, poljubovati svoje otroke, pribirati, igrati na kak drug instrument izveniški drobente, drunde ali bobna.

Pri velikih posameznikih bivših ruskih carjev so dajali gostom čudne ali izjemne jedi, na primer: telečja ušesa, gobolje jezike in bikove oči.

Podjetelj Švicarji. Uprava švicarskih železnih poveljav v prihodnjih letih elektrificirati že 400 kilometrov svojega železniškega omrežja. Ker ta obsežna elektrifikacija zahteva velike električne sile, nameravajo zgraditi najprej velikansko električno centralo. Zajezili bodo reko Rétz blizu Einsiedla v kantonu Schwyzu. Tako bo nastalo 9 km dolgo in poldrugi km široko zbiralno jezero, v katerem bo zastajalo 26 milijonov kubičnih metrov vode. Novo jezero bo 900 m nad morjem. Široki ogromnega jezera in elektrarne bodo znašali 62 milijonov švicarskih frankov.

Na pariškem kolodvoru v Saint Nazaire so našli kovčeg z orožjem in bombami, ki so bile namenjene za atentat v Parizu, če bi se ponesrečil marsejski atentat.

Ura, ki dobro služi. V Parizu lahko kadarkoli telefonično vprašate zvezdarno, koliko je ura in povedo ti točen čas. To stane pol franka, čas ti sporočijo na desetino sekunde. Ko so napravili to govorečo uro v zvezdarni, se je zdela vsem samo zanimiva, sedaj pa se je izkazalo, da je ta ura dober vir dohodkov za državno blagajno.

Vsak dan odgovori na približno 12.000 vprašanj, kar pomeni letno nad 2 milijona frankov dohodkov.

V vinu se kopajo. V kraju Smallfortu, središču vinske industrije Kalifornije, so nedavno otvorili kopališče. V njem se lahko vsak gost okopa v vinu, ki je v tem kraju valed velike nadproizvodnje le malo dražji od vode. Vino v kadeh najprej nekoliko segrejejo. Kopalec se nato vleže v kopel in ostane v nji kakšne pol ure. Pravijo, da takšna vinska kopel silno poživlji bolnika in da pomaga vinska kura zlasti pri boleznih prehlada. Sicer pa se na podoben način, da se samost notranje okopajo, zdravijo od prehlada tudi drugi. Torej ni novega.

V Brumovu na Češkem je mestni svet zaključil, da nobena natakarka, ki streže v gostilnah in kavarnah, ne sme biti manj ko 50 let stara. Ta določba velja tudi za »gostiteljice« v nočnih klubih in plesnih dvoranah.

Najdebelejša in najtežja dečka na svetu sta Jos. Randazza v Gloucester, Mass., in Leslie Bowles, Lowestoff, Anglija; oba sta stara šele po tri leta. Prvi tehtja 125 funtov, drugi pa 110. Slednji ne more vsled debelosti še nič hoditi.

Preddesnik Turčije, Mustafa Kemal paša, ima pri sebi v službi svojega uradnega pokuševalca jedi, kateri dobi 600.000 Din letne plače. Vanko, za Kemala določeno jed ali pijačo, mora ta dvorjan prejeti pokusiti, če ni zastrupljena.

Davej tednov in mesecev l. 1907, 1918, 1929 so bili enaki letošnjemu (1935) koledarju; ravno tako bodo tudi l. 1946, 1967, 1968 itd.

Združene države ameriške imajo samo za 6 bilijonov različnega denarja med ljudmi. Navzlic temu znašajo skupne vloge vseh bank 47 bilijonov dolarjev, skupna posojila pa 50 bilijonov.

Dejnik je izumil Anglež Jonas Hanway.

Preveč odlikovanec. Red francoske častne legije je ustanovil cesar Napoleon 1802 za osebe vojaškega in civilnega značaja ter določil, da se bo podeljeval ljudem, ki so se izkazali po kakšnem nenavadno hrabrem činu. Danes je število članov častne legije naraslo od prvotne peščice na 155.000 oseb. Med njimi je 20 tisoč inozemcev.

Najhitrejša žival na svetu. Po Townsendu je najhitrejša žival na svetu neka muha (celenomija), ki preleti v minuti baje 23 km. To bi pomenilo 1380 km na uro. Seveda ne more muha le-

teti tako dolgo, temveč gre za polete nekoliko sekund. Med ptici je eden najhitrejših hudournik, ki mu cenijo brzino na 250 km na uro, dočim opravi golob pismočica v istem času 65 km. Za žuželke so podatki precej skopi. Večerni pavlin preleti v sekundi 6 m, kačji pasir 15 m, navadna muha le 1,7 m, gori omenjena pa 380 m.

V Montnatre baziliki Prečvetega Sreca v Parizu se vrši vsako nedeljo sv. maša, katere se udeležijo samo berači. — Pri nas običajno ne vidiš berača v cerkvi, ampak v oštariji.

Irška svetnica sv. Brigita je živela v votlini nekega velikega hrasta (Cill-dara) hrastova cerkev, koje ime Kildare se še dandanes rabi za veliko pokrajino na Irskem.

DOBRO CTIVO

k Slovenska kuharica. Priredila s. m. Felicita Kallinšek, učiteljica na gospodinski šoli. Osmo izpopolnjena in pomnožena izdaja. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1935. Str. 728, cena v platno vezani knjigi 160 Din. — Osmo izdaja! Ali je treba boljše priporočila?

Stotisoč izvodov te knjige je že šlo med naše slovenske gospodinjice in že je bilo po njej tako povpraševanje, da je bilo treba nove naklade, čeprav je stara komaj polna. Prav nič se pa ne bo čudil temu ogromnemu uspehu te knjige tisti, ki pozna slična dela velikih tujih narodov, kajti po svoji zakovitosti in svoji opremljenosti lahko tekmuje s vsakim. Toda vsak ponatja se, če prav bistveno izboljšuje. Ta naklada je n. pr. za 50 strani obsežnejša ter popolnoma nanovo opremljena s slikami, ki jih je tudi znatno več. Obsega skoro 200 novih receptov. Izkušena pisateljica pazno sledi vsemu modernemu napredku kuhinjske umetnosti, ki začenja n. pr. vedno bolj ceniti zelenjavo. Zato ima samo v tem razdelku nad 80 novih receptov, podvojeno je poglavje o serviranju, enako je razširjeno poglavje o jedilnikih itd. Skratka: to ni goli ponatja prejšnje izdaje, temveč čisto nova prireditev, zaradi česar bodo gotovo segle z veseljem in z zanimanjem po njej tudi tiste gospodinjice, ki že imajo katero izmed prejšnjih izdaj. Zlasti starejših ne moremo niti primerjati več s to. Brez te »Slovenske kuharice« si res ne moremo misliti danes nobene slovenske kuhinje.

Francoska vlada je izdala zopet več dekretov, s katerimi se omejuje pravica zaposlovanja tujih delavcev. Omejitve se zlasti tičejo hotelske industrije, stavbene industrije, javnih del in čevljarstvih tvornic in delavnic.

Iz Trsta je odšel parnik »Saturia«, ki je imel na krovu okoli 4000 delavcev iz gorške, puljske, tržaške, reške pokrajine ter iz nekaterih drugih italijanskih pokrajin. Delavci so odšli v Afriko.

Za veleizdajalke je proglasila filmska igralka Marlene Dietrich, ker se ni hotela vrniti v Nemčijo na poziv nemškega propagandnega ministra, da igra v narodno-socialističnih filmih.

V koncentracijsko taborišče za zapuščene otroke ustanove v bližini Mohave. Otroci so tako moralno propadli, da pomenijo resno nevarnost za vse ljudi. Tudi ena posledica komunistične nauka.

Do besede. Gospa je šla za tri dni na deželo. Na vrata je za pismočico nalepila list: »Nisem ne pušajte to, me 3 dni ne bo doma.« — Prišel je tat, ogledal si list, pobral vse iz hiše in napisal: »Sem se ravnal po vašem ukazu in odnesel vse sboj.«

borno službi. Vsako leto se vrne med civilno prebivalstvo na desetisoče s komunizmom do kosti prepojenih mladih mož, ki tvorijo potem nekako komunistično srednjo četo v mestih in na kmetih ter prevzamejo vodilna mesta v raznih nižjih boljševiških organizacijah. Po večini se prične pri vojakih tudi raznim poslom, da se preživljajo potem v civilnem življenju kot višje kvalificirani delavci (kinomehaniki, traktoristi itd.).

Vojna mornarica je bila že v carski dobi razmeroma šibka in tudi sedaj se ni mnogo dvignila. Baktiška flota šteje 3 oklopnice, 2 križarki, 13 rušilcev, 11 podmornic, 34 torpedovk in 42 drugih enot, črnomorska flota komaj dobro tretjino te, a tihomorsko brodovje so unižili Japonci že l. 1904. In si od tedaj še niso mogli zgraditi novega. Pač so si pa zgradili zlasti med petletko jako mogočno vojno industrijo, tako da je v tem pogledu Rusija baje že popolnoma neodvisna od inozemstva ter armado izobno preskrbljeno z vsemi tehničnimi sredstvi. Na višku stoji tako po številu, kakor po kakovosti tudi sovjetsko vojno letalstvo in baje predvsem to tudi straši Japonce, da še niso vdrl v sovjetsko Vzhodno Azijo.

Vojna pripravljenost sovjetske Rusije pa še daleč prekaša tu navedene številke, kajti nikjer se ne posveča vojni izvežbanosti vsega prebivalstva toliko pozornosti kot ravno v Rusiji. Za to skrbi ogromna organizacija, »Ossoviahim« po imenu, z istoimenskim glasilom, ki je v svoji številki z dne 1. avgusta l. 1932. zapisalo: »Pačizem ni le utopija, temveč naravnost varanje delavstva. Ustanovljen je bil »Ossoviahim« l. 1927. iz raznih dotedanjih na pol vojaških organizacij in ob tej priliki so bile pritegnjene vanj še ženske ter kmetje. Vodi ga eden najposobnejših častnikov rdeče armade, R. P. Eidemann. Njegov pomen kaže najbolje število članstva, ki je znašalo 1927. leta 2.9 milij., l. 1929. že 5.1 milij., a l. 1932. celo 12 milijonov iz vseh slojev prebivalstva

(žensk je 25%). Je to sploh največja organizacija današnje SSSR in je zgrajena slično kot druge, to je na celice z 10–50 člani, ki se družijo v sovjete z osrednjim zveznim svetom na čelu. Svoje stroške krije iz članskih prispevkov, loterij, zbirk itd. Tako zbere vsako leto mnogo milijonov. Ossoviahim ima svoje lastne tovarne za orožje, za pilinske maske, za uniforme itd., obenem pa vodi ogromno propagando (izdaja n. pr. 35 listov, na milijone brošur itd.) in veščanje prebivalstva v raznih vojnih smereh. Namen vsake celice je dati svojim članom primerno vojaško izobrazbo, zato deluje v okviru »Ossoviahim« na tisoče streliških in vojno tehničnih čest (že l. 1929. je bilo 15.000 samo streliških čest), po kazaskih vseh konjeniške čete, na traktorskih postajah traktorske čete. Ima svoje šole, celo visoke šole, muzeje, orožarne itd. Posebno pozornost posveča izobrazbi rekrutov. Od vojno tehničnih čest so najvažnejše pilinske varstvene, ki so same spomladi l. 1932. izurile samo v Moskvi v enem mesecu 830.000 oseb v obrambi proti plinom (od tega 35% žensk). Kemične skupine se udeležujejo tudi na civilnem polju in čistijo n. pr. vsako leto 2 do 2.5 milij. hektarjev zemlje od poljskih škodljivcev (podgan, koblice itd.). Dalje ima »Ossoviahim« lastno letalstvo (celo 19 letalskih šol), čete strojnih pušk, tankov, pionirjev itd. Na tisoče instruktorjev, katerim pomagajo zlasti rezervni častniki, skrbi za to, da stoje vse čete stalno na višini sodobne vojaške znanosti. Vsa organizacija stoji v najtesnejši zvezi tudi z industrijo, zlasti z vojno in navdušenje članstva se skuša izrabiti za čim večjo proizvodnjo v teh tovarnah. Kakor po vseh sovjetskih ustanovah, je seveda tudi pri »Ossoviahimu« mnogo zunanje napihljenosti, velike poverebe so jako pogoste, mnogo naprav po prvem navdušenju zopet propade ibl., vendar je nedoglednega pomena za vojaško in duhovno vojno pripravljenost sovjetske Rusije.

(Dalje prihodnj.)

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kmetško dekle,

ne premlado, sprejemna posestvo na deželi za vsa dela. Ponudbe na »Domoljuba« pod naslov: »Poštena«.

Kotle

za žganjekubo, pralne kotle, brzojarilnike Vam nudi najceneje Janez Šifrar, kolar in klepar, Šk. Loka. Sprejemajo se popravila.

Rupim posestvo

v ljubljanski okolici. Ponudbe z navedbo cene na Likar Ignac, Zg. Šiška 5.

3 šivalni stroji.

2 ženska z okroglim žolničkom in 1 čevljarški, malo rabljeni, poceni naprodaj. — Gradaška ul. 8, Ljubljana.

Kmečko dekle

za prašiče in polje sprejme Marija Homar, Bled-Grad 119.

Rovac in kmetovalci!

Vaskovrstno železo in jeklo, šine za košice, osi in vzmeti, vijake, kovaško orodje in vsa železnila tudi po nizkih cenah Fr. Štupca, trgovina z železnilo, založba poljedelskih strojev v raztreh in čebelarstvi potrebščina. — Nakup starega železa in drugih kovin. Ljubljana, Gospodarskega c. 1.

Jabolci-Jabolčnik

Tvarina, iz katere se naredi poceni izvrstni jabolčnik ali brusko-vec, ne da rabite naravnih prašič ali vina. Prepričajte se! Glavno zastopstvo: Fr. Renier, Podbetricek.

d Olševke nad Kranjem. Vnedeljo 23. junija ob 3 popoldne priredimo v Olševku v stari šoli igro »Pri Hrastovih«, dramo v 3. dejanjih. Igra je globoko vsebine in zelo poučna, zato vas vabimo, da ne zamudite prilike! — Odbor.

Prehlic. Obžalujem, da sem za drugim govorila žaljive besede o gospodu Uličarju Florjanu, kovaču v Sp. Gorjah. Matilda Ambrožič.

Pšenico, rž, ječmen, koruzo in moko vseh vrst dobite najceneje v Ljubljani v

Javnih skladiščih, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 pri **FRAN POGAČNIKU d. z o. z.**

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Izvrstno koso

za Din 15- dobite samo v železnini Fr. Štupica, Ljubljana, Gospodarskega c. 1. — Monopolnazačlogarazstreljiv. nakup starega železa in drugih kovin.

Peči, sobne in krušne, oblačila moško perilo itd kupite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Izredno dobra in cenena oblačila moško perilo itd kupite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Dekle kršč. kmetških at rišev sprejme v trajno službo NAGLIČ, ščeterstvo. Viž. arje 97. p. St. Vid nad Ljubljano.

Prodaj 2 kočiji,

pilkriti elegantni, ena rumeno, druga črna pleskana, Miha Vojska, kovač, Rodica, p. Domžale.

Prodaj hišo,

sadni in zelenjadni vrt, gospodarsko poslopje, poleg cerkve, zdrava voda, pri železniški in avto postaji. Pisma na »Dom.« pod »Ugodni nakup«.

Dekle, poštenih starih, šev. vajenov. eh kmetških del, sprejem. Babnik, Dravlje 33.

Prehlic. Podpisana preključem in obžalujem vse, kar sem nerealističnega govorila o Angeli Jenko, trg pomočnic iz Gorican, in se jizahvaljujem, da je odstopila od tožbe Františka Carman.

„Čudež! tega kurjega očesa ni več!“

Saltrat Rodell, ta kisikova kopelj, zmešča kurja očesa tako, da jih lahko odstranite s korenino vred. Za vedno so prenehale vse bolečine in nevarnosti. Saltrat Rodell izloča kisik ter ustvarja mlečno kopelj, ki odstranjuje kurja očesa, zdravi oddrgnjena mesta ter odpravlja otekline v toliki meri, da lahko nosite obuvale manjše številke. Saltrat Rodell se prodaja po neznatnih cenah v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Brinje sr zopet dobi ilge in rozine

pri tvrdki **FRANC POGAČNIK d. z o. z.,** Ljubljana, Tyrševa cesta 33. **JAVNA SKLADIŠČA (Balkan).**

Skupni državni dolg Velike Britanije znaša 46 milijonov dolarjev, ali 901 dolarjev na vsako osebo; skupni državni dolg Združenih držav ameriških pa 48 milijonov dolarjev, ali 358 dolarjev na osebo.

Slava je marsikomu zmešala glavo, dočim je ponižanje in trpljenje izmordilo že cele narode.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo uvrstiti, in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, poptrost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So post, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, odvrniti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je po opisana v razpravi, ki jo še more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti (akoj) in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razločeno, kako morate v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštano zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 124.

»SLOVENE«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj števil brezplačno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Če rabite prvovrstno opeko

zidake, strešnike itd., se obrnite na opekarno **Opka družba z o. z. v Ljubljani** (Miklošičeva cesta št. 6). Opeka se na zahtevo po ceni dostavlja na dom, tudi na deželo, z lastnim avtom. Zastopniki se sprejemajo. Naroči in plača se lahko tudi v ljudski posojilnici v Ljubljani.

V zgodovini **Združenih držav** sta bila doslej samo dva katoličana pri narodnih volitvah imenovana za predsedniška kandidata in sicer leta 1832 demokrat Charles O'Connor in leta 1928 demokrat Alfred E. Smith. — Propadla sta ova obo.

je prva domača žarnica z najvišje kakovosti, svetli odlično, nizka v ceni.

Zahtevajte **TESLA** žarnice povsod!

Glavna zaloge: **Ljubljana, Dalmatinova 10.**

Urednik: Jože Košček

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed